

Napasorsuup Qooruani tammaarfimmi sanaartukkat, Aggusti 2019.

Nalunaq A/S

Nalunaq Gold-imik suliniut

**Nalunaq suliniut 2020-mut Inuiaqatigiinni
pijuartitsinissamut sunniutinik nalilersuinermi
nassuiaatit suliassat killissalersorneqarnerat aamma
Suliniummumut piumasaqaatit allattorsimaffiat**

05-05-2021

Nalunaq A/S

Nalunaq Gold-imik suliniut

Nalunaq suliniut 2020-mut Inuiaqatigiinni pijuartitsinissamut sunniutini
nalilersuinermi nassuiaatit suliassat killissalersorneqarnerat aamma
Suliniummumut piumasaqaatit allattorsimaffiat

Sullitaq	Nalunaq A/S C/O Nuna Advokater ApS Qullilerfik 2.6 3900 Nuuk Kalaallit Nunaat
Siunnersuisut	Orbicon - WSP Linnés Allé 2 2630 Taastrup
Suliniutip normua	3621800216
Allakkiap suussusaa	Nalunaq Gold-imik suliniut – Suliassat killissalersorneqarnerat aamma Sulini- ummut piumasaqaatit allattorsimaffiat 2020
Suliarinnittoq	Heidi Hjorth
Suliniutip pisortaa	Morten Christensen
Pitsaassutsimik qulakkeerinnittoq	Morten Christensen
Akuerinnittoq	Søren Hinge-Christensen
Saqqummiussaq	02
Saqqummiunne- qarpoq	1. Decembari 2020

Imarisai

1.	Aallaqqaasiut	2
2.	Kalaallit Nunaanni aatsitassarsionermik suliniutitut VSB-ip suliarisarnera	4
2.1	VSB-ip siunertarisaa	4
2.2	Suliassat killissalersorneqarnerat - VSB-imut Suliniummut piunasaqaatit allattorsimaffiat	5
3.	Inatsisitigut killissarititaasut	8
4.	Suliniutip allaaserineqarnera.....	10
5.	Misissuiffik.....	26
6.	Suliniunni ingerlatat sioqqullugit inuiaqatigiit tunuliaqutaannik nassuiaatit.....	29
7.	Inuiaqatigiinnut sunniutaasinnaasut	31
8.	VSB-imut suliniummut piunasaqaatit allattorsimaffiat (ToR)	32
9.	Soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq	42
9.1	Akuersissuteqarnerup pii-affiullu ammanerata nalaani avammut attaveqaateqarneq....	42
9.2	Maalaaruteqarfissamik pilersitsineq.....	42
9.3	VSB-ip suliarinerata nalaani soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq (ajornanngippat).	44
10.	Najoqqutarisat	48
11.	Ilanngussaq 1.....	49

Naalisakkat allattorsimaffiat

GE	Sulisitsisut
IBA	Sunniutissat Iluaqtissat pillugit Isu- maqatigiissut
ICC	Inuit Issittormiut Siunnersuisoqatigiiffiat
ILO	Nunat assigiinngitsut sulisoqarneq pillugu suleqatigiiffik
KNAPK	Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kat- tuffiat
KTI	Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik
NUSUKA	Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat
SIK	Sulinermik inuussutissarsiateqartut kattuffiat
ToR	Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat
VSB	Inuiaqatigiinni pijuartitsineq pillugu nalilersuineq
ASN	Avatangiisinut sunniutininik nalilersuinerit (ASN)

1. Aallaqqaasiut

Nalunaq A/S-ip maannakkut Kalaallit Nunaata kujataani Nalunaq Gold-imik suliniut ineriartortileruttorpaa. Nalunami kuultimik piaaffiusimasooq oqaluttuarisaanermi Crew Gold Corporationip ataani 2004-mit 2009-mut ingerlanneqarsimavoq taamani aatsitassaq suliarineqanngitsoq (Run-of-Mine, ROM) piiarneqarsimavoq aamma avataani suliarineqartussanngorlugu nassiunneqartarsimavoq. Tamatuma kingorna Angel Mining PLC, Nalunami 2009-mit 2013-imut nunap iluani kuultimik suliaqarfittut sanaartukkamik ingerlatsisimavoq aamma kuultisiorfimmi kuultimut akuaqqitassamat kuitsivik (doré) tunisassiorsimavoq.

Siusinnerusukkut paaanerni ingerlatsinerit unitsinneqarnerisa kingorna, Avatangiisinut Nukissiteqarnermullu Iisimatusarfimmit (DCE) inerniunneqarsimavoq avatangiisinut sunniutit annikitsuinnaasimasut aamma Nalunami kuultisiorfik Kalaallit Nunaanni piaaffik qanoq annikitsuinnarmik avatangiisinut sunniuteqarluni ingerlanneqarsinnaanersoq assersuutitut atorneqarsinnaasooq (Bach & Olsen 2020).

Nalunaq Gold-imik suliniut misissuinissamik suliniutaavoq inerisagaareersoq, tassunga suliniutip maannakkut aatsitassanik isumalluutai sinnerlugit siunissami isumalluutinik nutaanik nassaartoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Killiffimmi matumani, pitsaanerpaamik paaaneq aamma Nalunami isumalluutit piiarnissaannut aatsitassarsiorfimmi aatsitassanik tunisassiornermi periaatsit uppersarniarlugit misissuinerit assigiinngitsut ingerlanneqarput.

Nalunaq Gold-imik suliniummik ineriartortitsinerup ilaattut, Kalaallit Nunaanni pisortat, Aatsitassanut Pisortaqarfimmit (MRA) ilitsersuutit saqqummersinneqarsimasut malillugit Inuiaqatigiinnut piujuartitsinermut Sunniutissanik Nalilersuinerup (VSB) suliarineqarnissaanik piumasaqaateqarput.

Maannakkut VSB-imut najoqqutassani (2016-imeersut) suliniutip killissalersorneqarnera VSB-imik suliaqarnermi alloriarnertut siullertut nassuiaasernerqarpoq, tassani VSB-imi sammisat pingaarnerit nalilersorneqartussat suussuserneqarput aamma killissalersorneqarput. Suliassat killissalersorneqarnerannut nalunaarusiaq taamaalilluni VSB-ip suliarisaraneranut annikitsortaanik aamma ilanngussilluni pilersaarutinut tunngaviussaaq, ilagalugu VSB-imut suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR).

Suliassat killissalersorneqarnerannut nalunaarusiamut matumunnga siunertarineqarpoq Nalunaq suliniummut VSB-imi inuiaqatigiinni sammisanut tunngatillugu immikkut eqqumaffiqarneqartariaqartut naleqquttut suussuserneqarnissaat.

Allakkiaq una suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiami nassaarineqartut aamma inerniunneqartut tunngavigalugit Nalunaq Gold-imik suliniummut VSB-imut suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffianik tunisivoq.

Ingerlatseqatigiiffik nioqqutissanik tunisassiornermik aallartiffimmit ukiut tallimat missaata kingorna piaaffimmik ingerlatsinissani pilersaarutigaa. Nunap iluani ineriartortitsineq, qillerineq aamma piaaffimmi ingerlatsineri tulleriarinerit aqutugalugit, ingerlatseqatigiiffiup missingersuutigaa Nalunap oqaluttuarisaanermi ineriartornera tunngavigalugu kuultisiorfiup kuultisiorfigineqarsinnaanera (LOM) misissuineri anguniakkap aatsitassamik isumalluutinut allanngortinneratigut suli sivitsorneqarsinnaasooq. Taamaattorli VSB-imut siunertarineqartumik kuul-

tisiorfiup kuultisiorfigineqarsinnaanera piffissamik ukiunik tallimanik sivisussusilerlugu naatsorsuutigineqarsimavoq, tamatuma kingorna Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi immikkoortoq 43 malillugu akuerineqartussaq malillugu paaaffimmut matusinermi pilersaarut naammassineqassaaq, soorlu Kalaallit Nunaanni peqqussutinik piumasaqaatigi- neqartoq.

2. Kalaallit Nunaanni aatsitassarsionermik suliniutinut VSB-ip suliarisarnera

Kalaallit Nunaanni najoqqutassat nutaajunerpaat malillugit, VSB-ip suliarinerani allornerit siullit sulianik pingaarnernik tulliuttunik ilaqassapput:

1. Suliassat nassuiaasiorderi. Ingerlatseqatigiiffiup (siunnersortaatalu), Kalaallit Nunaanni pisortat taakkulu ilisimatusarnikkut siunnersortaasa aamma soqutigisaqaqatigiit attuumassuteqartut akornanni piareersaataasumik tusarniaanerit kingorna, suliassat suunerinik nalunaarusiaq aamma suliniutit nassuiaasiorderat VSB-ip imarisassaamik siunnersuutunik imaqtartut suliarineqassapput.
2. Tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaaneq. Aatsitassanut Pisortaqarfiup ingerlatseqatigiiffiup VSB-imut Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) kalaallisut aamma qallunaatut ulluni 35-ni tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaanermi saqqummiutissavaat.
3. Ingerlatseqatigiiffiup piareersaataasumik tusarniaanerup nalaani oqaaseqaatit tiguneqarsimasut nalilersuiffigissavaat aamma Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiata (ToR) iluarsaannissaa eqqarsaatersuutigissavaa.
4. Ingerlatseqatigiiffik Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffianik (ToR) inaarutaasumik Aatsitassanut Pisortaqarfimmit (MRA) akuerineqartussamik suliaqassaaq.
5. Ingerlatseqatigiiffik Avatangiisinik aamma Inuiaqatigiinni misissuinissamut pilersaarummik, inuiaqatigiinni tunngaviumik misissuinerit, sulini- ummut tunngasumik misissuinerit aamma misissuinerit allat, Aatsitassanut Pisortaqarfik (MRA) taassumalu ilisimatusarnikkut siunnersortai isumasioqatigalugit suliaqassaaq.

2.1 VSB-ip nalunaarusiaata siunertaa

Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsisip siunertaraa, inatsisip ataani aatsitassanik isumalluutunik ingerlatat inuiaqatigiinni piujuartitsineq eqqarsaatigalugu isumannaatumik ingerlanneqarnissaannik qulakkeerinninnissaq Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi § 1 imm. 2 naleqqiullugu.

Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsisip siunertaa taanna pissutigalugu, aamma inatsimmi § 76 imm.1-imi aalajangiunneqarpoq ingerlataq inatsisartut inatsisaannut matumunnga ilaasoq inuiaqatigiinni pissutsinut annertuumik sunniuteqartussatut isumaqarfigineqartoq, taamaallaat akuerineqarsinnaavoq, ingerlatamik suliarinninnermi inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutissat pillugit nalilersuinerimik suliarinnittoqareerpat akuersissut tunniunneqarsinnaavoq kiisalu nassuiaat Naalakkersuisunit akuerineqareerpat.

§ 77 imm. 2-mi aamma aalajangiunneqarpoq inuiaqatigiinnut sunniutissanik naliliilluni nassuiaatip ingerlatap toqqaannartumik toqqaannangitsumillu inuiaqatigiinni pissutsinik sunniutissai tulluurtumik uppersarsassavai, nassuiarlugit nalilersorlugillu, kiisalu pissutsit akornanni ataqtatigiissutit, pissutsit tamakku akornanni sunniutit kiisalu pissutsit sunniuteqarnerisa sunniutit katersuuttut.

Inuiaqatigiinnut piujuartitsinissamut Sunniutissanik Nalilersuinerup (VSB) suliarinerata ingerlanera *Aatsitassarsionermi suliat ingerlasarnerinut tunngatillugu aamma VSB-imut nalunaarusiamik suliaqartarneq*

pillugu ilitsersuut 2016-imeersoq (ilitsersuut) naapertorlugu aamma Aatsitassanut Ikummatisanullu inatsimmi piumasaqaatit naapertorlugit ineriartortinneqassaaq ilaatigut kapitali 18a, tassani piareersaataasumik tusarniaanerit aamma tusarniaanerit pillugit piumasaqaatit erseqqissaatigineqarput.

Ilitsersuutini aatsitassarsiornermi suliniutinut VSB-ip sularinerata ingerlanerani anguniagassat pingaarnerit suussuserneqarput ukuussasut:

- Kalaallit Nunaata, najugarisami innuttaasut attorneqartussat innuttaasullu ataasiakkaat suliassaq qanoq pissarsiaqarfigissaneraat, inuiaqatigiinnut kalaallinut ataatsimut isigalugu tamakkiisumik aamma kinaassusersiunngitsumik nassuiarneqarnissaa.
- Ingerlaavartumik oqaloqatigiinnikkut sulianillu ingerlatitsinikkut, suliniutip ingerlanerani siusissukkat innuttaasut soqutigisaqartullu attorneqartussat paasissutissinneqarnissaat peqataatinneqarnissaallu.
- Suliniutip aallartinnissaa sioqqullugu inuiaqatigiinni tunngaviusumik paasissutissat (baseline) nalunaarsukkat pissarsiarineqarsinnaasut nutaajunerpaat aallaavigalugit pilersaarusionermut, piujuaannartitsinissamut suliniutinut siunissamilu alapernaarsuinissamut tunngaviusussat nassuiarneqarnissaat.
- Najukkami, nunallu sinneranut sunniutaasussat pitsaasut pitsaanngitsullu paasinarsininniarlugit, paasissutissat aallaaviusussat katersorneqartut tunngavigalugit nalilersuinissaq.
- Suliniutissap piffissarititaata iluani tamarmiusumi sunniutaasussat pitsaasut anner-tusarneqarnissaat aamma sunniutissat pitsaanngitsut annikillisinneqarnissaat,
- Illoqarfiit, nunaqarfiit aamma inuiaqatigiit (innuttaasut) attorneqartussat, toqqaannartumik imaluunniit toqqaannanngitsumik sunnerneqarsinnaasut, suliniutip atuuffissaa tamakkerlugu, najukkami ilisimasat, misilittakkat, piorsarsimassuseq naleqartitallu atorlugit ataqqillugillu, isumaqarluartumik peqataatinneqarnissaat.
- Sunniutaasussat pitsaasut pitsaanngitsullu iliuuseqarfigineqarnissaannut pilersaarum-mik ineriartortitsineq (Benefit and Impact Plan).

VSB-imi isiginneriaaseq ilaareersoq tassaavoq, suliniutip Kalaallit Nunaannut atatillugu sam-misanut pingaarutilinnut tulliuttunut sunniutigisinnaasaasa erseqqissarnissaat:

- Sulisunik kalaallinik atuineq,
- Sungiusaanikkut aamma ilinniartitsinikkut piginnaanngorsaaneq,
- Suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaanneersunik atuineq,
- Kalaallit Nunaanni aatsitassanik suliareqqiineq.

2.2 Suliassat killissalersorneqarnerat - VSB-imut

VSB-ip sularisarnerani suliassat killissalersorneqarnerat killiffinni aallaqqaasiutaavoq. Su-liassat killissalersorneqarneranut killiffimmi, apeqqutit pingaarnerit sularineqarnerani killiffinni tulliuttuni misissuiffigineqartussat aamma naliliiffigineqartussat suussuserneqassapput aamma

misissuinerit ingerlanneqartussat annertussusaat takissusaallu aalajangerneqassapput. Suliassat killissalersorneqarneranut killiffiup kingorna, VSB-imut Suliniummut piomasagaatit allattorsimaffiat oqaasertaliorneqartarpoq.

VSB-imut Suliniummut piomasagaatit allattorsimaffiannik ineriartortitsineq (ToR), suliassat killissalersorneqarneranik allaqqitassiamik aallartittarpoq. Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiamut siunertarineqartoq tassaavoq - aatsitassarsiornermik-pilersaarusiamik siusissukkut - inuiaqatigiinni sammisanut tunngatillugu naleqquttunik Inuiaqatigiinnut piujartitsinissamat pillugu nalilersuineri (VSB) eqqumaffigineqartussanik suussusiinissaq. Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiaq paaaffissatut siunnersuutigineqartumi inuiaqatigiit aningaasarsiorneranni pissutsit pillugit naatsumik allaaserinninnermik imaqaassaaq aamma naatsumik paaanissamat suliniut pilersaarutigineqartoq nassuiarneqassaaq. Saniatigut suli suliniutip inuiaqatigiinnut sunniutigisinnaasaannik VSB-imi eqqumaffigineqartariaqartunik suussusiissaaq. Tassunga ilaapput inuiaqatigiinnut iluaqutissat unammilligassallu paaalluni suliniutip inuiaqatigiinnut sunniutigisinnaasai.

VSB-imut ilitsersuummi allaaserineqartutut, tamat peqataatinneqarnerat suliassat killissalersorneqarnerani immikkoortotami ilaatinneqassaaq, taamatut inuiaqatigiinni apeqqutit naleqqunnerpaat suussuserniarlugit aamma eqimattakkaat attuumassuteqartut taakkua VSB-imi piffissaagallartillugu misissorneqarnissaannut sunniuteqarsinnaanerit qulakkeerniarlugu.

Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiaq immikkoortunik pingaarnernik tulliuuttunik imaqaassaaq:

- Nalunaq Gold-imik suliniummut pisinnaasunik assigiinngitsunik naatsumik allaaserinninneq (Nalunaq A/S-imit paasissutissanik tunniunneqarsimasunik tunngavilik),
- Suliniummut tunngasumik naatsumik allaaserinninneq,
- Suliniummit sunnerneqarsinnaasunik inuiaqatigiinni aningaasaqarnermi pissutsinik (Inuiaqatigiit agguataarneri, isertitat aningaasartuutillu, suliffeqarfeqarfik sulisoqarnerlu, inuussutissarsiornermi avatangiisit, ilinniarneq, peqqissuseq, nunamik atuineq) allaaserinninneq. Allaaserinninneq taanna paasissutissanik pingaanginnernik aamma paasissutissiisunit pingaarnernik oqaloqateqarnermik tunngaveqarpoq,
- Ingerlatanik suliniummut attuumassutilinnik inuiaqatigiit aningaasaqarnermi pissutsinut sunniuteqarsinnaasunik VSB-imi sammisaqartussanik suussusiineq.

VSB-imik suliaqarnerup ingerlaqqinnginnerani, Suliniummut piomasagaatit allattorsimaffiat (ToR) allaqqitassiaq tamanut ammasumik tusarniutigineqartussanngorlugu saqqummiunneqassaaq, tassani najukkami inoqutigiit aamma soqutigisaqatigiit allakkiaq pillugu oqaaseqaateqarsinnaapput apeqquteqarsinnaallutillu. Taamaamat Aatsitassanut Pisortaarfik (MRA) ingerlatseqatigiiffiup suliniummut allaaserisaa aamma Suliniummut piomasagaatit allattorsimaffiannik (ToR) allakkiaq, Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit ulluni 35-ni tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaqqaarnermut saqqummiutissavaa.

Tusarniaanerup kingorna itisiliilluni nalunaarusiaq oqaaseqaatinik apeqqutinillu tiguneqarsimasunik aamma aatsitassarsiortitseqatigiinnit Kalaallit Nunaannilu pisortanit taakkununga akissutininik imalik suliarineqassaaq.

Ingerlatseqatigiiffiup tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaaqqarnerup nalaani tiguneqarsimasut nalilersuiffigissavaa aamma tusarniaanerup kinguneranik suliniummik nutarterinissani eqqarsaatigissavaa.

Suliniuummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) nutarterneqarsimasoq taava Kalaallit Nunaanni pisortanut akuerineqartussanngorlugu nassiunneqassaaq.

VSB-imut Suliniuummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) akuerineqarnikoq tunngavigneqassaaq. VSB-i malittaaniillu tamanik tusarniaanerit ingerlanneqarsimasut tunngavigalugit, pisortat, kommuni aamma ingerlatseqatigiiffik Sunniutissat Iluaqutissallu pillugit Isumaqaatigiissut (IBA) pillugu isumaqaatigiinniassapput, tassani najukkami sulisoqarnermut, suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaaneersunik isumaqaatigiissuteqarnermut aamma najukkami pikkorissaanissaq eqqarsaatigalugu ilinniartitsinermut ingerlatseqatigiiffiup pimoorussineri suliarineqassapput. VSB-imi aamma Kalaallit Nunaanni aatsitassanik suliareqqiinermi ajornartorsiutit eqqartorneqassapput. Ingerlatseqatigiiffiup sanaartorsinnaanera sioqqullugu, aqutsinermut pilersaarutit annikitsortaanik aamma ilanngussisut arlallit pisortanit akuerineqassapput, ilagalugit ingerlatsinermut matusinermullu pilersaarutit aamma upalungaarsimanermut pilersaarutit. Suliniuummi sanaartorneq, ingerlatsineq aamma matusineq tamakkerlugu ingerlaavartumik nakkutilliisoqassaaq, nalilersuisoqassaaq aamma Sunniutissat Iluaqutissallu pillugit Isumaqaatigiissut (IBA) nutarterneqartassaaq.

3. Inatsisitigut killissarititaasut

Suliniutip matuma ineriartortinneqarnissaannut aamma ingerlanneqarnissaanut inatsisiliorneq pingaarneq tassaavoq Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersoq (Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsit) taanna 1. januaari 2010-mi atortuulersinneqarpoq (Kingusinnerusukkut allannguutit ilanngullugit). Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkat VSB-ip suliarineranut naleqqunnerpaat tassaapput:

§ 77 imm. 2 – suliniutip toqqaannartumik toqqaannangitsumillu sunniutaanik suussusiineq nalilersuinerlu

§ 78a. – Sunniutissat Iluqutissallu pillugit Isumaqatigiisummut (IBA) inatsisitigut tunngavigisaq

Kapitali 18a – piareersaataasumik tusarniaaneq aamma tusarniaaneq

§ 18 imm.1 – sulisartunik kalaallinik atuineq

§ 18 imm. 2 – suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaanneersunik atuineq

§ 18 imm. 3 – aatsitassanik Kalaallit Nunaanni suliareqqiineq

Inatsisit allat attuumassutillit:

- Timmisartukut angallaneq (Qallunaat inatsisaat BL 5-24 Kalaallit Nunaata iluani timmisartornermut aalajangersakkat)
- Eqqissimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriaqisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersoq
- Pinerluttulerinermi inatsit (Qallunaat inatsisaat nr. 306, 30. april 2008-meersoq)
- Kalaallit Nunaanni annaassiniarnissamut upalungaarsimaneq aamma ikualattoornissamik qaartoonissamillu pitsaaliuinermi iliuusissat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 26. maj 2010-meersoq
- Nunasiartorneq (Qallunaat peqqussutaat nr. 150, 23. februar 2001-imeersoq)
- Imarsiornermi isumannaallisaaneq (Qallunaat inatsisaat nr. 882, 25. august 2008-meersoq)
- Suliffimmi peqqinnissaq isumannaassuserlu (Qallunaat nalunaarutaat nr. 1048, 26. oktober 2005, ilagalugit inatsit nr. 295, 4. juni 1986, inatsit nr. 321, 18. maj 2005 aamma inatsit nr. 193, 26. marts 1991-imeersumi §3) kiisalu Suliffimmi peqqinnissaq isumannaassuseq pillugu peqqussutit aalajangersimasut.
- Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 2. november 2006-imeersoq aamma allannguutit Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 30. november 2009-meersoq, Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaat nr. 20, 18. november 2010-meersoq aamma Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 37, 9. december 2015-imeersoq

- Greenland Oil Spill Response A/S pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 4. juni 2012-imeersoq
- Kalaallit Nunaanni illuliornermut inatsisit 2006, Br06)
- Inatsisit, malittarisassat, nalunaarutit, il. il. Kalaallit Nunaanni innaallagialerinermi pi-sortaqarfimmit saqqummersinneqarsimasut aamma aqunneqartut
- Qaartiterutissat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 16, 16. juli 2007-imeersoq
- Kalaallit Nunaanni angallannermut inatsit
- Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. marts 2008-imeersoq

Nunat assigiinngitsut akornanni isumaqatigiissutit, nalunaarutit aamma suliniutit:

- Nunarsuarmi kulturikkut pinngortitamilu kingornussat illersorneqarnissaat pillugu UNESCO-mi isumaqatigiissut
- Europami inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissut
- Uuliasiortitseqatigiit/Aatsitassarsiortitseqatigiit ammasumik sulinissamut suliniutaat (EITI)
- ILO-mi isumaqatigiissut 169 – Nunat inoqqaaviisa Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut 87 - Isumaqatigiissut peqatigiiffeqarnissamut kiffaanngisuseqarneq kattuffeqarsinnaatitaanerullu illersorneqarneranut tunngasoq
- ILO-mi isumaqatigiissut 98 - Kattussuussinnaaneq aamma ataatsimoorluni isumaqatigiinniarsinnaatitaanerit pillugit isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut 138 - Ukiukinnerpaaffissaat pillugit isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut 100 - Akissarsiat naligiinnissaat pillugu isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut 111 - Assigiinngisitsineq pillugu isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut - Suliffeqarfimmi tunngaviusumik malittarisassat aamma piginnaatitaaffiit
- Naalagaaffiit Peqatigiit Aningaasaqarnikkut, Inuttut atukkatigut Kulturikkullu Pisinnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaat International
- Nalaagaaffiit Peqatigiit Innuttaasutut Politikikkullu Pisinnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaat
- Nunat tamat Pinngortitamik Allanngutsaaliuinissamut Peqatigiiffiat
- OECD-ip Suliffeqarfinnut Naalagaaffinni amerlasuuniittunut malittarisassai
- Naalagaaffiit Peqatigiit Akilerneqarluni ileqqorlunnermut Akiuiniarnermut Isumaqatigiissutaat
- Naalagaaffiit Peqatigiit Nunap inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Nalunaarutaat

4. **Suliniutip allaaserineqarnera**

Kapitalimi matumani Nalunaq Gold-imik suliniuteqarfik pillugu piviusut saqqummiunneqarput, soorlu maannakkut suliniummi kuultimik isumalluutit aamma suliniutip allaaserineqarnera nuntartigaq nassuiarneqarpoq, taamatut avatangiisini ukkatarisassat pingaarnerit VSB-imi ilanngunneqartussat suussuserniarlugit.

Suliniummik piginnineq

Nalunamut-akuersissut Nalunaq A/S-imit pigineqarpoq, kalaallillu ingerlatseqatigiiffiat una AEX Gold Inc.-imit pigineqarpoq Toronto Venture Stock Exchangemi aamma Londonimi AIM Stock Exchangemi nalunaarsorneqarsimasup.

Tunuliaqut

Nalunaq Gold-imik suliniut siusinnerusukkut nunap iluani kuultisiorfiusimavoq Kalaallit Nunaata kujataani inissisimasoq. Piiiaffik siullermik Crew Gold Corporationip ataani 2004-mit 2009-mut, aamma tamatum kingorna, Angel Mining PLC-mit 2009-mit 2013-imut, aningaasaqarnikkut ajornartorsiornerup aamma misissuisimanginnerup kinguneranik piiiaffiup matunissaata tungaanut ingerlanneqarsimavoq. Taassuma kingunerisimavaa aatsitassarsiorfiup 2014-imi matuneqarnera. Nalunaq A/S-ip siusinnerusukkut kuultimik qaffasissumik pitsaassusilimmik tunisassiorfiusimasumi pigisat nalillit pissarsiarinissaannut periarfissaq takusimavaa, tassani anertuumik misissuinissamut periarfissaqarpoq aamma ataqatigiimmik aqqissuussinerit tassaneereersut, ilagalugit nunap iluani suliaqarfittut sanaartugaq, nunap iluani piiiaffimmi suliat, piiiaffimmut aqqusineq aamma sissiugaq iluaqtigineqarsinnaapput.

Piiiaffik Piiiaanissamut akuersissutip 2003/05-ip iluani inissisimavoq taanna Nalunaq A/S-imit 100 %-imik pigineqarpoq aamma aprili 2033-mut atuupput.

Nalunami SRK-mit *Inuup Piginnaasallip Nalunaarusiaani* juuni 2020 ullulerneqarsimasumi kingullermi allaaserineqarsimasutut 251 koz-imik 422.770 tonsini kuulti (Au) 18,5 g/t-imik pitsaassusilimmik aatsitassamik isumalluutinut missingersuut appasissumik tatiginassusilimmik peqarpoq.

Immikkoortut	Klassinut immik-koortiterineq	Tonsi (t)	Akuissuseq (g/t kuulti)	Nunngarutip kuulteqassusaa (ounce)
Sulluliani ammukaartuni sinneruttut	Appassissumik tatiginassusilik	26.690	20,8	17.890
Piiaaffimmi	Appassissumik tatiginassusilik	396.080	18,3	233.080
Appassissumik tatiginassusillit katillugit		422.770	18,5	250.970

Nalunaarsukat:

1. Sulluliani ammukaartuni sinneruttuni akilersinnaasumik piiaanissamut kuultip akuissusaa 6 g/t nalunaarutigineqarsimavoq
2. Piiaaffimmi akilersinnaasumik piiaanissamut kuultip akuissusaa 6 g/t nalunaarutigineqarsimavoq
3. Issussuseq 1,2 m aamma kuulti 0,0 g/t tikillugu atorineqarsimapput
4. Kuultip akiata annertussusaa 1.500 US\$
5. Suliareqqiinermermi, assartuinermermi aamma nioqutissiornermermi akitsuutitut aningaasartuutit katillugit annertussusaa 57/t US\$
6. Ingerlatsinermermi aningaasartuutit katillugit 254/t US\$
7. Kisitsisit tamakkerlutik akunnaallisagaapput missingersuutaaneri ersersinniarlugit
8. Aatsitassanik isumalluutit, aatsitassanik sillimatit assignngilaat aamma uppersarsarneqarsimasumik aningaasarsiornermermi naleqanngillat
9. Aatsitassanik isumalluutit 100%-imik Nalunaq A/S-imit pigineqarput

Saniatigut, qulaani aatsitassanik isumalluutitut missingersuut appassissumik tatiginassusilik aatsitassarsiornermermi sinnikunik isumalluutitut ilanearpoq, taakku aamma *Inuup Piginnaasallip Nalunaarusiaani* ilaapput, tassani 48.220 tonsini maralluk 4 g/t-imik pitsaassusilik katillugu kuulti 6.200 ounce-imik peqarpoq.

Sumiiffik

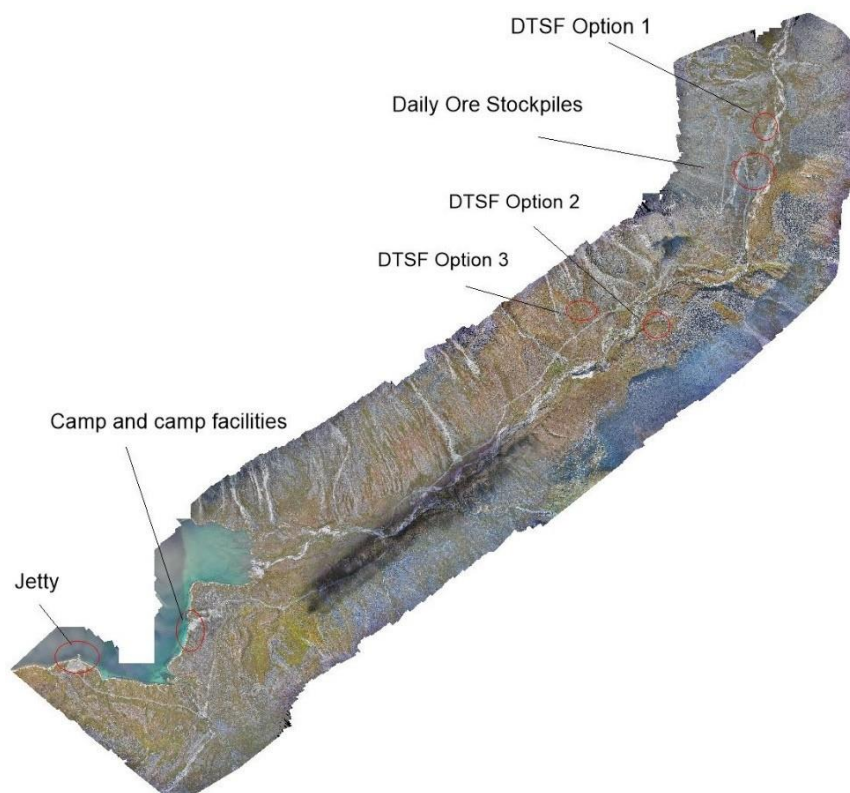
Nalunaq Gold-imik suliniut Kalaallit Nunaata kujataani allorniusami sanimukartumi 60°21' N aamma allorniusami tukimukartumi 44°50' W, Nanortalup avannaata kangiani 32 km missaanni ungasitsigisumi inissisimavoq, taanna Kalaallit Nunaanni illoqarfinni annerpaat quligaat 1.350-it missaannik inoqartoq.

Piiaaffik Sermersuup kitaani inissisimavoq, Kommune Kujallermermi Napasorsuup Qooruani, sermip qooruani nerutuumi Saqqaata kangerluani ulittartumit tinittartumillu sikoqanngitsumit 8 km-it missaannik ungasitsigisumi inissisimavoq.

Saqqaata kangerlua Søndre Sermiliup kangerluanut kattussimavoq taakku Tasermit kangerlualu, kangerlunnik avannamut kangimut sammisunik itisuunik 60-80 km-inik pilersitsipput, taakku Ikersuaq Davisip imartaanit (kujataani kangiani) Kalaallit Nunaata sermersuanut (avannamut kangianut) isorartussuseqarput.

Aatsitassarsiorfiup kangerlunnut itisuunut sikoqanngitsunut attaveqarnek iluaqutigaa aamma Narsarsuarmut avannamut 100 km-it inissisimasumit nunanut allanut mittarfimmit sullinneqarpoq, taanna akuttoqatigiiaartumik Københavnimut aamma Reykjavikimullu attaveqartarpoq.

Akuersissuteqarfimmut ilaapput nunami sumiiffik kiisalu imaani sumiiffik, soorlu Takussutissiaq 1-imi ersersinneqartoq.

Takussutissiaq 1: Nalunaq Gold-imik suliniuteqarfik suliniutip ilaannut pingaarnernut sumiiffiit siunnersuutigineqarsimasut ilanggullugit. Nunap assingi annikitsortaanik aamma ilanggussisut suliniutip allaaserineqarnerani ataani nassaarineqarsinnaapput.

Nalunaq Gold-imik suliniummut siumut pilersaarut

Nalunaq Gold-imik suliniummi ingerlatsineq aallarteqqinniarlugu, Nalunaq A/S nunap iluani ineriartortitsinermut pilersaarut tamakkiisumik piaanermik kinguneqartussaq aqqutigalugu iliuussissanut pilersaarummik ineriartortitsimavoq.

Suliaqarfittut sanaartukkamut kaaviiaartunik ilimagineqartunik tulliuttunik ilaqartumut: anginernik aserorterivik, mikinernik aserorterivik aamma ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik aatsitassanik suliarineqanngitsunik (ROM) ullormut 300 tonsinik (tpd) immiussisoqartassaaq. Malugineqassaaq, ingerlatseqatigiiffiup ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik naammaquserniarlugu nillikartitsinermi kaaviiaartumik immikkoortiterivimmik atulersitsinissaq aalajanguissinnaammagu, Nalunami kuultip nillikartikkuminarnera kaaviiaartuni eqimasunut kajungerneru eqqarsaatigalugu.

Suliaqarfittut sanaartuqaq nunap iluani paaaffiup silaani isumatusaarluni inissineqassaaq, taamatut ingerlatseqatigiiffik aatsitassat pitsaassusaannik assigiinngitsunik eqqortumik akuugaqarsinnaaqqullugu kuultimik piianeq annertusarniarlugu aamma siunissami ingerlatsineq naleqqussarsinnaaqqullugu. Siornatigut saffiugassat sananerannut, piginnaasaannut aamma suliarinissaannut misissuinerit aamma suliffissuaqarnermut naleqquttunik suliaqarnermi, masattunik ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterinermi kuultimik piianeq naatsorsuutigineqarpoq 65-mit 70 %-ip missaanniissasoq. Masattunik ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortinneqartuni eqimasut tamatuma kingorna kuultimik akuiaqqitassamut kuitsivimmut (doré) tunisassiorniarluni aatsitassarsiorfimmi aatsinneqartarput, aamma taanna akuiaqqitassaq avataanut nassiunneqartarpoq. Aatsitassarsiornermi sinnikkut panertillugit toqqorneqartarput aamma nunap qaavani Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivimmut (DTSF) inissillugit peerneqartarput.

Ullormut 300 tonsinik ingerlatsinerup allanut naleqqiullugu annikinnera eqqarsaatigalugu, naammassisinnaasanik annertusaaneq sioqqullugu iluaqutissanut naleqqiullugu sapinngisamik akikinnerpaamik atulersitsisoqarsinnaavoq aamma ingerlatseqatigiiffik annertuumik saniatigut aningaasaliinngikkaluarluni ingerlatsinermillu unitsitsinngikkaluarluni naammassisinnaasunik annertuumik qaffaanissamut naleqqussaasinnaavoq. Suliniutip ilai pingaarnerit tassaapput:

Tammaarfimmi sanaartukkat

Tammaarfimmi sanaartukkat, najugaqarfissami inunnik 100-nik ineqartoqarsinnaavoq, kangerlummumut qanittumi naleqqani 60°19'04.0"N 44°55'31.8"V pilersinneqassaaq. Takussutissiaq 2 ataaniittoq takuuk.

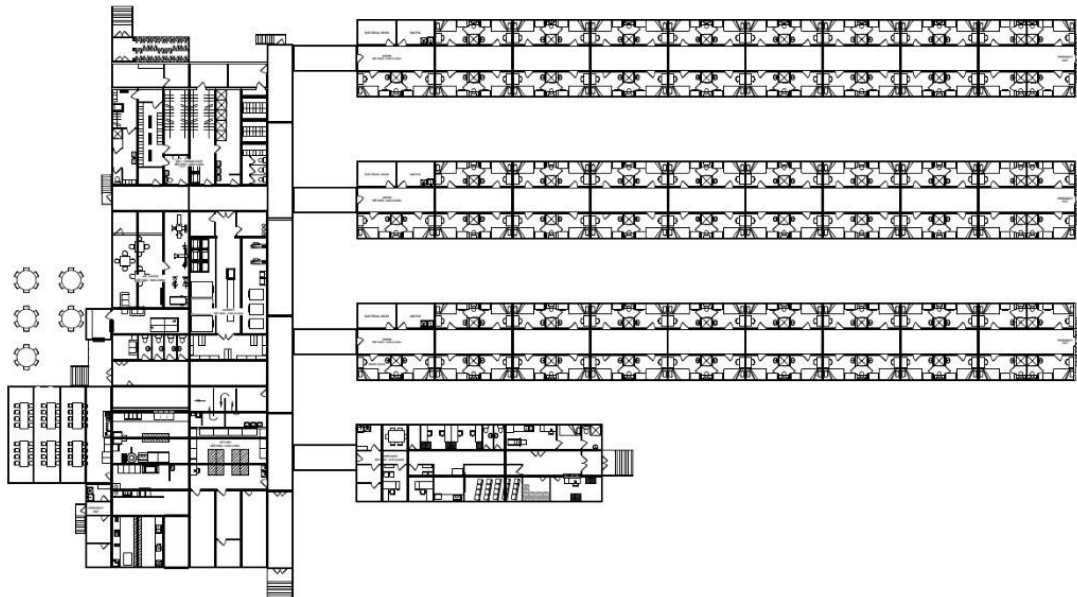

Takussutissiaq 2: Tammaarfiup tammaarfimmilu sanaartukkat sumiiffiit missiliugaq. (Jetty = Sissiugaq, Fuel Storage Facility = Orsussaasivik)

Najugaqarfissaq teknikkut sanaartukkanik allanik soorlu imermik/errortuutikumik minguaavimmik, imissamik naqitsineq atorlugu amerasakkoortitsilluni akuiaavimmik, ikuallaajaallisaa-nermi ataqatigiimmik aaqquissuussinermik, imermut tarajuunngitsumut milluaatinik kangerlummi inissisimasunik, ikuallaavimmik aamma sarfaliuutinik dieselitortunik atortulersorneqasaaq. Tammaarfimmi sanaartukkat 2020-mi misissuinermi tammaarfiit inissisimaffigisimasaanni sananeqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Misissuinermi/Sanaartornermi najugaqarfiugallartoq, 2020-mi ornigulluni sulinerup naalernerata nalaani inissinneqarumaarpoq.

VSB nalunaarusiap allaqqitassiap aamma VSB nalunaarusiap suliarinerani najugaqarfiup misissuinermi ingerlatanut atorneqarnissaa pissutigalugu Nalunaq 2020-mi tammaarfiup sanaartornis- saa aallartinniarlugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmut (MLSA) qin- nuteqaammik nassiussisimavoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmit (MLSA) akuersissut tiguneqarpat Nalunap najugaqarfimmik sanaartornerup aallartinnissaa siunertaraa. Allakkiami matumani ersersinneqartutut najugaqarfik paaalluni suliniummut pisussamut ilanngunneqarnissaa pilersaarutigineqarpoq. Nalunaq A/S sanaartornerup qaqugu aallartinnis- saa apeqquataatinnagu, najugaqarfiup peerneqarnissaanut aningaasanik qularnaveequtissanik tamakkiisunik toqqorsiniarpoq, sanaartornerup aallartinnissaa sioqqullugu.

Najugaqarfissaq Takussutissiaq 3-mi ataaniittumi assiliartalerneqarsimavoq:

Takussutissiaq 3: Tammaarfimmi sanaartukkat aamma najugaqarfissap isikkussaatur siunnersuutigineqartoq

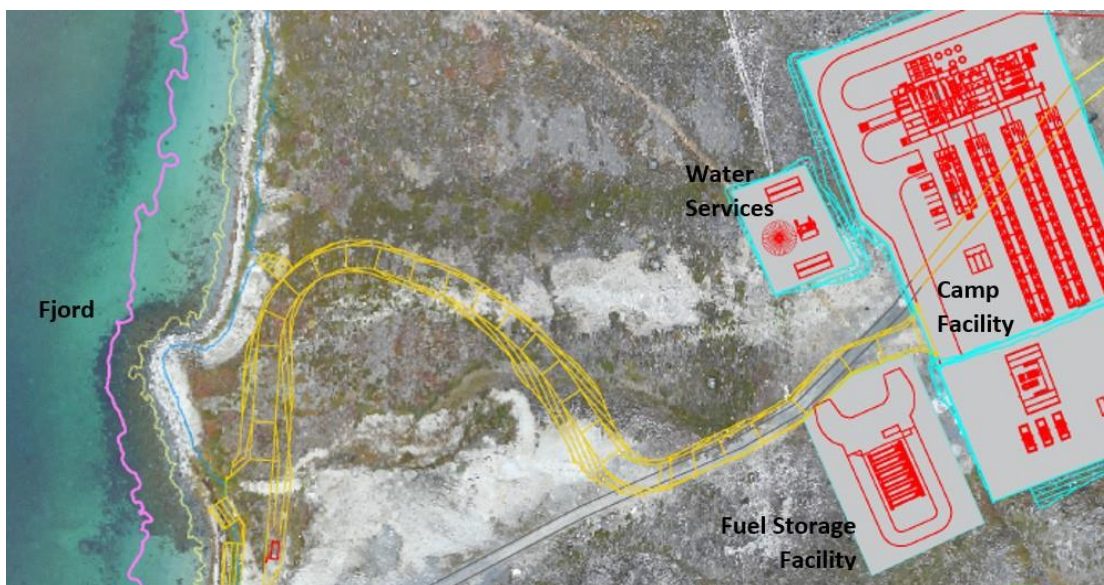
Najugaqarfissaq barakkinik, igaffimmik nerisarfimmillu, errorsisarfimmik aamma iseriami atisalersortarfimmik kiisalu sunngiffimmi sammisaqarfimmu illuliamik aamma allaffeqarfimmik ilaqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Igaffik ikuallajaallisaanermi panertunik tissaluttartunik illersorneqarpoq. Najugaqarfissami immikkoortortat allat sumiiffimmi sikaavinnik qatserutinik aamma qatserutinik peqarput. Najugaqarfissaq takutinneqartoq peqqissaasut aamma isumannaallisaanermi suliaqartut nunarsuaq tamakkerlugu tunillaassuineri soorlu Covid 19-imi atugassarititaasut nalaani ingerlatsisussat peqatigalugit ilusilersorneqarsimavoq.

Assartuineri atortut

Nalunaq suliniut siusinnerusukkut ingerlatsinerit nalaanni sissiukkamik sananeqarsimasumik maannakut iluaquteqassaaq. Sissiugaq ataatsimut isigalugu ajunngilaq aamma maannamiit atorpeqassaaq. Oqaluttuarisaanermi usingiaatinut sissaq tikiffigineqartarsimasoq pitsanngorsarneqassaaq sanaartornermi angallattunik amerlanerusunik tikinneqarsinnaalersilugu, atortussat aamma nassiussat eqqarsaatigalugit.

Orsussaasivik

Orsussaasivik pingaerneq naatsorsuutigineqarpoq 400m³-nik imaqarsinnaassasoq, naleqqani: 60°19'1.4"N 44°55'33.247"V inissisimalluni. Takussutissiaq 4 ataaniittoq takuuk:

Takussutissiaq 4: Orsussaasiviup pingaarnarup sissamilu tikiffissap utaqqiisa inissisimaffii.

Orsussaasiviit marloqiusanik iigalernerqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassani orsussaasiviup pingaarnertut poorneqarnera, tulliattut HDPE-mik amerasamik qallerneqassaaq aamma quassugaliavit ungaluneqassaaq.

Orsussaq orsussaasivimmit pingaarnarmit aatsitassarsiorfimmu biili orsussanik assartuummit 20m³-mit ingerlanneqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Aatsitassarsiorfimmi orsussaasiviit marloqiusanik iigalernerqarsimasut marluk suliaqarfittut sanaartukkap eqqaani inissinneqassapput, suliaqarfittut sanaartukkamik paaaffimmillu pilersuissallutik.

Piiaaffik

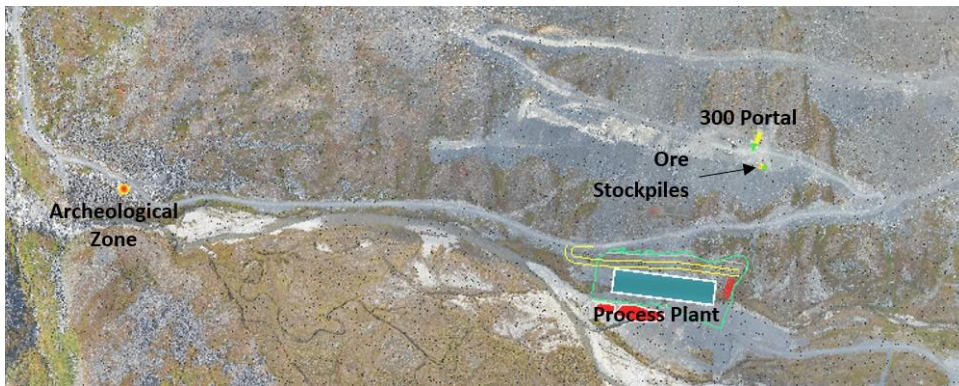
Piiaaffik nunap iluani ineriartortitsinermi pilersaarut aqutigalugu ineriartorteqqinneqassaaq, taanna tamatuma kingorna aatsitassarsiorfimmi ingerlatanik ilasinermik malitseqassaaq. Nunap iluani ineriartortitsinermi pilersaarummut siunertarinearpoq maannakkut aatsitassanik isumalluutit pitsanngortinneqarnissaat aamma ineriartortitsinermit pilersaarut malillugu aatsitassarsiorfimmi ingerlatanik tulleriarinikkut ilasinerup periarfissinneqarnissaa.

Aallaqqaammut, Kujataani blokkip aamma Blokkip anguniakkap timitaani aatsitassanik isumalluutit missingersuut appassissumik tatiginassusilik, nunngarutikkut aatsitassalikkut majorallannikkut aamma immikkoortut appasinnerusut 20 meterikkuutaartumik ineriartortinneratigut tikiqqassapput.

Nunngarutikkut aatsitassalikkut ineriartortitsinermi iluaqutit pingaarnersaat tassaavoq sumiiffimmut anginerusumut sukkanerusumik nassaarnissamik periarfissiinera, taamatut isumalluutit qularnaassutsimut qaffasinnerusumut siusinnerusukkuu nuutinneqarnissaat periarfissillugu. Ingerlatseqatigiiffiup aamma nunngarut aatsitassalik pingaarnarup sananeqaataa pillugu paasisutissanik pissarsinissaaq siunertaralugu sumiiffinni pingaarnerni nunap iluani qillerinermik pilersaarut atulersinniarpaq, ingammik Blokkimi anguniakkami aamma Qaqqami blokkimi. Sumiiffiit taakku nunap ilusaanik qajassuussineq pissutigalugu piiaaffiup iluanit qillerneqarnissaat sunniuteqarluarnerummat, qilleriffinnik pilersitsiniarluni eqqakkani nunngarutit aatsitassat naqqani mikisuni ineriartortitsinerit ingerlanneqassapput.

Nunap iluani ineriartortitsineq malillugu, aatsitassarsiornermi ingerlatsinerit siusinnerusukkuu ingerlatsisimasunit periaatsit atornerqarsimasut atorlugit annertusarneqassapput, taamatut nunngarutikkut aatsitassalikkut immikkoortunik appasinnerusunik ineriartortitsineq, qaarsuup illua qaartitseqqaarlugu nunngarummik aatsitassalimmik piiaaneq, piiaaffigineqarsimasuni takisuunik qillerilluni aatsitassarsiorfiup sulluliartaanik ammukaartunik immeeqqittarnermik malitsilik atornerqarpoq. Piiaanermi eqqagassanik peersineq siusinnerusukkuu ingerlatsinermit sulluliani ammukaartuni aamma qaarusunni qimanerqarsimasuni immeeqqittarnikkut annertusarneqassaaq aamma eqqakkat sinneri usisaatinit annissorlugit aatsitassarsiornermi sinnikunut eqqaavinni inissinneqassapput. Nalunami qaarsoq seernartuliortuunngimmat, taamaammallu eqqakkanik sialuup erngata piiaanissaa navianartoqarani.

Aatsitassaq suliarineqanngitsoq piiaaffimmit usisaatinit isaaffik 300 aqutigalugu annissisoqartassaaq, tassani ullormut aatsitassarsiorfimmit aatsitassamik tunisassiornermi inissiiviit pilersinneqassapput. Takussutissiaq 5 ataaniittoq takuuk.

Takussutissiaq 5: Aatsitassanik ullormut inissiivittut siunnersuutigineqartut

Unnuarsiornerup nalaani, usisaatit uertittakkat nunaannakoorutit aamma gummigedit aatsitassaqaq isaaffiup 300-p eqqaaniittoq passunneqartassaaq aamma suliareqqiiviup eqqaanut aatsitassamik inissiivimmu assartorneqartassaaq. Nunap iluani paaaffimmi biilit qamutillu annerusumik tassaassapput usisaassuit, gummigedit, nunap iluani usisaatit, tunisassiornermi aamma misissuinermi qillerutit kiisalu sullissinermi qamutit allat. Angallatit tamarmik dieselimik ingerlatinneqarnissaat maannakut pilersaarutigineqarpoq, aamma ingerlatseqatigiiffik tunisassiornermi atortut batteriiniq ingerlatinneqartut ilanngunneqarnissaannut periarfissanik misissuivoq.

Qaartiterutinut toqqorsivik oqaluttuarisaanermi sumiiffimmi inissinneqassaaq naleqqat 60°20'52.4" N 44°50'44.8"V missaanni. Toqqorsivik ulloq unnuarlu sapaatip akunnera tamaat aatsitassarsiorfiup isumannaallisaanermut immikkoortortaarfianit nakkutigineqassaaq. Qaartiterutit paaaffiup silataani akulerunneqartassapput aamma qaartiteriffissanut pisariaqartitsineq malillugu ingerlanneqartassapput. Qaartiterutinik aqutsinermi Qaartiterutissat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat malinneqassaaq. Qaartiterutinik, ANFO, ukiumut atuineq 60.000 kg missaanniissasoq missingersuutigineqarpoq.

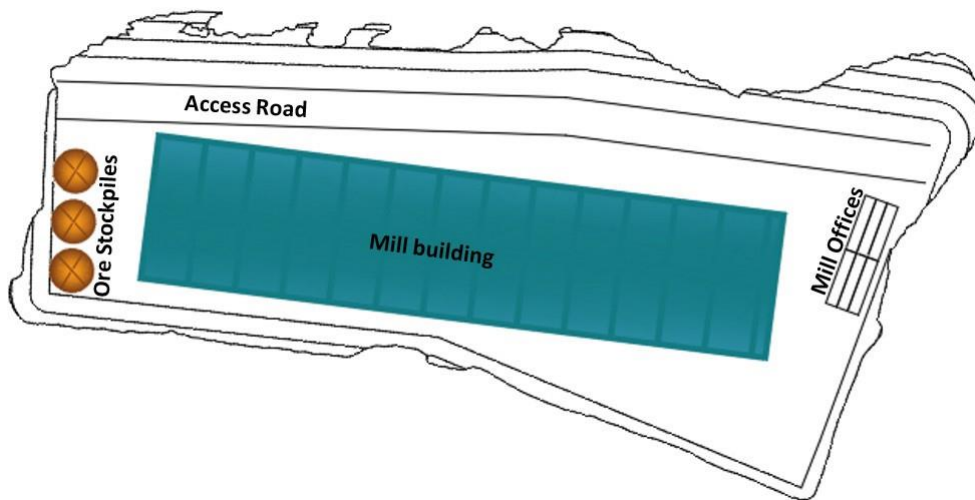
Mekanikerit sullivii aamma iggavik siusinnerusukku ingerlatsinerne inigisimasaanni pilersinneqarnissaat naatsorsuutigineqarput.

Nukissiorfik aallaqqaammut paaaffimmi paaalluni ingerlatsinerne qanittumi pilersinneqassaaq. Silaannarissarneq aamma paaaffik tamakkerlugu atulersinneqassaaq aamma sullulianut ammukaartunut ataqatigiimmik aqqissuussinerit pioreersut atorneqassapput kiisalu immikkoortortanut nutaanut pinermi sulluliat ammukaartut nutaat ineriartortinneqartassapput. Imeq piumaneqarfiinut aalajangersimasunut siaruarterneqassaaq aamma sapinngisamik atoqqinneqartassaaq. Silaannarmik ussissitamik ataqatigiimmik aqqissuussinerit sumiiffinni aalajangersimasuni qilleriffiusuni atortut qamutinut ikkussorsimasut aqqutigalugit inissinneqassapput.

Nunap iluani atortunut qamutit aamma sullissinerit ukiumut 100.000 tonsit (tpa) missaannik ingerlatsinerne passussisassapput.

Suliarinniffik

Ullormut 300 tonsinik (tpd) marloqiusamik (anginernik mikinernillu) aserorterivik, aserorterivik ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterisoq aamma aatsitsinermik suliaqarfik nunap iluani paaaffiup silataani pilersinneqassapput, naleqqat 60°21'17.226" N 44°49'50.092"V missaanni. Takussutissiaq 6 ataaniittoq takuuk:

Takussutissiaq 6: Aserorterinerumut illuliap ilusissaatut siunnersuutigineqartoq

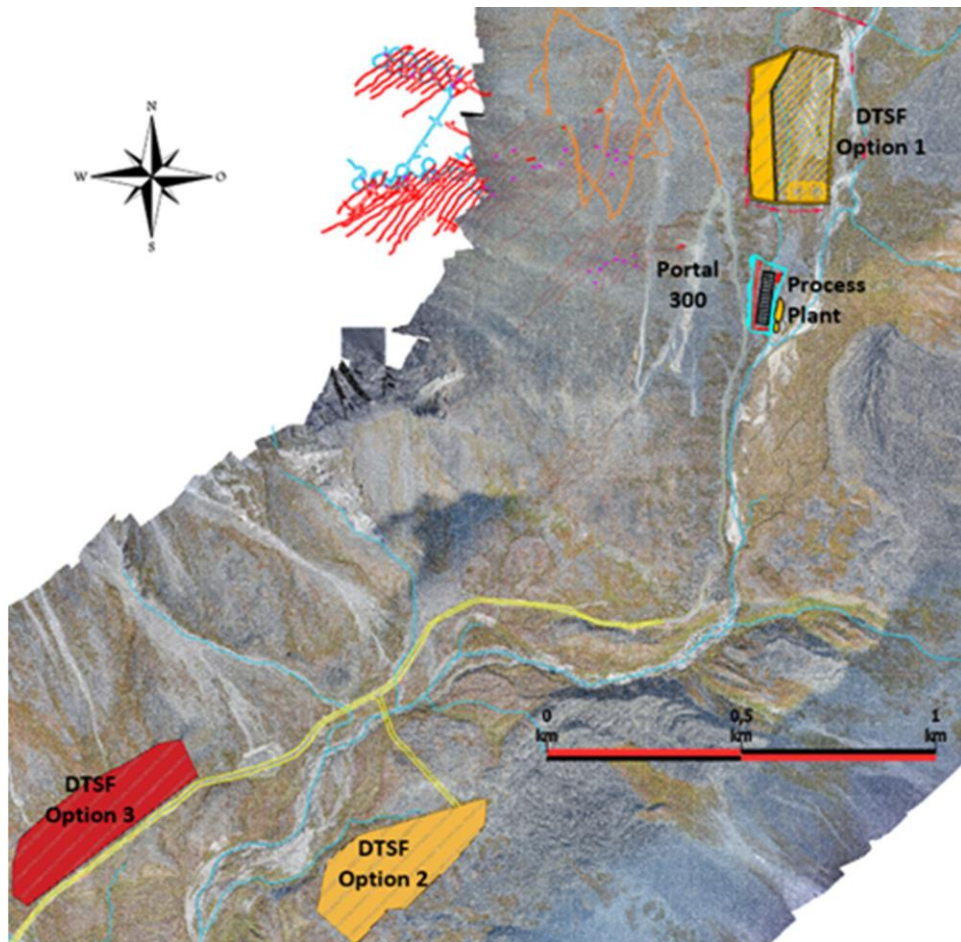
Suliaqarfittut sanaartukkap illuliamik qaarajuttumik qallerneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, pujoralammik millisaatinut ataqatigiimmik aaqqissuussinernik atortoqarluni aamma ingerlatsinerumut sulianik tapersersuinissamut allaffeqarfik ilanngunneqassaaq. Piiaaffimmit aatsitassaaq, suliareqqiiviup eqqaanut inissinneqarsimasooq aserorteriviit kaaviiartut tassaasut pingaarnertut kiggissilluni aserorterut, nakkartitsiviit aamma aserorterut suluunnaq aqutugalugit immiunneqassapput. Tamatuma kingorna aatsitassaaq inissiivinnut inissinneqassaaq aamma tunisassiornerumut qaninnerusumi aserorterummi ammallorissulimmi 76 mikroninut (P80) millisillugu aserorterneqassaaq. Ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu akuiaanerit tamatuma kingorna aserorterummi ammallorissulimmit marallunnit kuulti piiarneqassaaq. Ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu akuiaatit akuiaakkamik tunisassiuussapput taanna piiarneqassaaq, toqqorneqarluni aamma akuiaanermut suliaqarfikkut nerrivinnik sajukulaartunik ilaqartut aqutugalugit immiunneqassaaq. Kuulti nerrivinnit sajukulaartunit katersorneqassaaq tamatuma kingorna aatsinneqassaaq kuultimik akuiaqqitassamut kuitsivimmuut (doré) kuineqassaaq, timmisartukkullu avammut suli akuiaqqinniarlugu nassiunneqassaaq.

Malugineqassaaq, ingerlatseqatigiiffiup ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik ilassuserniarlugu nillikartitsinerumi kaaviiartumik immikkoortiterivimmik atulersitsinissaaq eqqarsaatigimmagu, Nalunami kuultip qaffasissumik nillikartitsinerumi kaaviiartuni eqimasunut kajungenera eqqarsaatigalugu, taanna suli akuiaqqinniarlugu avammut nassiunneqassaaq.

Aatsitassarsiornermi sinnikut

Aatsitassarsiornermi sinnikunut toqqorsivinnut tunngaviusumik siunertarineqarpoq isumannaatumik, tatiginartumik aamma imminut akilersinnaasumik aatsitassarsiornermi sinnikunik toqqorsinissaaq, taakku inuiaqatigiit peqqinnerannut isumannaatsuunissaannullu aarlerinasusaat annikitsunnguuppata aamma ingerlatsinerup nalaani matusinerullu kingorna inuiaqatigiinnut avatangiisinullu appassisumik akuerineqarsinnaasumillu sunniuteqarpata.

Aatsitassarsiornermi sinnikunik aqutsinermit teknologiinik misissueqqaarnermi naliliineq, nunap qaavani aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivik (DTS) periarfissaq piumaneqarnerusoq inerniliunneqarneranik kinguneqarsimavoq. Periarfissaq piumaneqarnerusoq qinernerqartoq tassaavoq Periarfissaq 1, Takussutissiaq 7-mi takussuserneqartoq suliaqarfimmut qaninnerulluni inissisimanera pissutigalugu aamma taanna peqqinnissamut isumannaallisaa-nermullu tunngasut eqqarsaatigalugit aarlerinanginnerummat.

Takussutissiaq 7: Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriaaraluni toqqorsivimmut (DTSF) periarfissat.

Imermik kuuffinnillu/imermillu minguttumik aqutsineq

Malugineqassaaq imermik kuuffinnillu aqutsinermit pilersaarut ataani allaaserineqartoq, nak-kutilliinerup ataqatigiittumik ingerlanissaat siunertaralugu siusinnerusukkut avatangiisinik nak-kutilliiffiit tamakkiisumik ilaatillugit ilusilersorneqarsimammat.

Tammaarfimmi, Saqqaata kangerluanit imeq tarajuunngitsoq imermut suliarineqanngitsumut imiisivinnut millugunneqassaaq, imissamut passussiffiup tungaanut. Tammaarfimmi sanaartukkat eqqaanni ikuallannermit illersornissaq siunertaralugu imermik toqqorsiviit pilersinneqassapput. Tammaarfimmi sanaartukkani, imeq minguttoq inunnit pilersinneqarsimasoq, minguiaavimmi passunneqartassaaq. Minguiaavimmit imeq minguttoq kangerlummut ingerlatinneqartassaaq. Piiannermit aamma tunisassiorluni ingerlatsinermit inunnit eqqakkat imerpa-

lasut (qooq) usisaatinut silaannaqanngitsunut millugullugit immiunneqartassapput aamma tammaarfiup imermut minguttumut minguiaavianut assartorneqartassaaq. Imermik minguiaavik aamma imissamik naqtsineq atorlugu amerasakkoortitsilluni akuaavimmit imermik minguttumik kangerlummut ingerlatinneqartussamik pilersitsisassaaq. Tammaarfimmi sanaartukkanit kuuffiusinnaasut sumiissusernissaannut Takussutissiaq 8 takuuk:

Takussutissiaq 8: Tammaarfimmi sanaartukkanit imermut minguttumut kuuffiusinnaasut. (Sewage Pipe = Erngup kuuffia, Camp area= Tammaarfiup sumiiffia)

Piiaaffimmi imermik pilersuineq naatsorsuutigineqarpoq sumiiffinni ineriartortinneqartuni aamma piiaaffimmi atuiffit eqqaani masarsunnit imertarnikkut pilersarneqartassasoq. Imertarneq aamma imermik atueqqinneq imaarsaanermik pisariaqartitsineq millisinniarlugu pitsangorsarneqassaaq.

Suliaqarfittut sanaartugaq qooqqup naqqani putuni qillikkani milluaasunit imermik suliarineqanngitsumik immiunneqassaaq.

Nukissiorneq

Suliniummut sanaartukkanut kallerup inneranik sarfalersuineq, sarfaliuutunik dieselitortunit qeqertani nukissiorfittut suliarineqarsimasunit pilersorneqassaaq. Tammaarfimmi, nukissiorfik ulaperuttulerfimmi 450 kW-it missaannik pilersuisinnaasoq atulersinneqassaaq, massa suliaqarfittut sanaartukkamut nukissiorfik ulaperuttulerfimmi 1.500 kW-it missaannik pilersuisinnaangorlugu ilusilersorneqassasoq. Piiaaffik immikkoortortani ingerlatsiviusuni sumiiffimmi sarfalersuutinit pilersorneqassaaq.

Nalunaq A/S-ip paasisimasagarluartunit allanit suleqateqarluni maannakkut nukissiornermik sunniuteqarluartumik misissuineq naammassisarpaa. Ataqtigiinnermut aqqissuussinerit ataatsimut isigalugu suliniutip sunniuteqarluarneranut qaffaasinnaasunik suussusiinissaq siu-

nertarineqarpoq. Kiassaanermut piumasaqaatit suliniummut pingaaruteqarput taamatullu suliniummi isiginneriaasuvoq ingerlatseqatigiiffiup maannakkut pitsanngorsarniarlugu suliarisaa. Saniatigut, ingerlatseqatigiiffik aamma Nalunami suliniuteqarfimmi nukissat ataavartut, anorimit aamma seqinnermit nukissat, ilippanassusaannik nalilersuilluni misissuineramik aallartitsisimavoq. Nalunaq A/S-i siunissami erngup nukinganik nukissiorfimmik pilersitsinissamut ilippa-naateqartut naliliiffiginarlugit aatsitassarsiorfimmi ermit pillugit ilisimatusarnermik aamma pilersaaruteqarpoq. Ikummatissamik atuinerup annertussusaa kiisalu ikummatissat suuneri VSB nalunaarusiami nalunaarutigineqarumaarput.

Angel Mining PLC-p ataani siusinnerusukkut ingerlatsinernut naleqqiussineq

Nalunaq A/S-ip ataani ingerlatsinerup pilersaarutigineqartup aamma Angel Miningip ingerlatsinerata akornanni assigiinngissutsit annersaraat tammaarfiup pingaarnerup inissisimanagera, tunisassiornerup aallartinnerani suliaqarnermi kaaviiartut, tassaasut angineramik aserorterivik, mikinernik aserorterivik aamma ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik inissisimanagerat aamma aatsitassarsiornermi sinnikunik aqutsinermut periaaseq.

Tammaarfimmi sanaartukkat, soorlu siusinnerusukkut eqqartorneqareersutut kangerlummut qanittumi inissinneqassapput. Angel Miningip nalaani, taakku piiiaaffiup silataani inissisimasimapput, tassani Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriiaaraluni toqqorsiviup (DTSF) sananeqarnissaa Nalunaq A/S-ip naatsorsuutigaa. Sumiiffik tammaarfiup nutaap sananeqarfissaa siusinnerusukkut ingerlatsinernit sunnerneqareersimavoq, ingammik sissami tikiffissaaq, sissiugaq, orsussaasivik aamma maannakkut misissuinermi tammaarfik. Sumiiffimik immikkut ittunik pinngortitami illersugassaqaanngilaq aamma piiiaaffimmut suliniummit nutaamit avatangiisinut naqjissusiliinernut ilassutit killeqartorujussuussasut naatsorsuutigineqarpoq.

Suliaqarfittut sanaartukkat eqqarsaatigalugit, Nalunaq A/S-ip siunertaraa angineramik aserorterivik, mikinernik aserorterivik, ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik aamma aatsitassarsiornermi sinnikunik nakkartitsiviit kaaviiartut sulliviusimasup inigisimasaanut, illuliap qaarajuttumik qallernikup ataanut inissinneqarnissaat. Illuliaq pujoralammik sunniuteqarluartumik aqutsisinnaalersillugu ilusilersorneqassaaq. Kaaviiartut taakku piiiaaffimmit anninneri Nalunaq A/S-imut aatsitassat aserorterivimmut immiunneqartut pitsaassusaannik pitsaanerusumik nakkutilliinissanut periarfissiivoq naggataatigullu tunisassiorfiup naammassisinnaasaanik aamma ingerlatsinerni naleqqussaasinnaanermik pitsannguiluni.

Allannguutit allat eqqarsaatigineqarsinnaasut tassaapput piiiaaffimmit eqqagassat ilaat torersumik eqqaavissatut pilersinneqartuni qaleriiaarlugit inissinneqartartussaammata, siusinnerusukkut isaaaffinnit assigiinngitsunit arlaannut peersinermut naleqqiullugu. Eqqakkat ilaat aamma nunap iluani piiiaaffimmiitinnegassapput, siusinnerusukkullu ingerlatsinerni sulluliani imaqaanngitsuni toqqorneqarlutik. Eqqaaviit silami inissisimasussat aamma Nalunaq A/S-imut atortussanut ataatsimoortunut ilaassapput.

Suliaqarnermi sanaartukkap nutaap qooqqup naqqani piiiaaffimmut qanittumi sananeqarnissaa pissutigalugu, Angel Mining suliniummut naleqqiullugu tammaarfimmit aamma piiiaaffimmit saniatigut angallassisarnissaaq naatsorsuutigineqarpoq, annerusumik sulisunik angallassi-

sussaq. Tamanna tammaarfiup nutaap aamma piiaaffiup akornanni aqqusinermi annertuneru-sumik akornusersuinermik aamma pujoralammit sunniutinik kinguneqarnissaa ilimagineqarpoq. Taamaamat naatsorsuutigineqarpoq pujoralammik millisitsiniarluni iliuusissat immikkut ittut piumasaqaatigineqassasut, taamatut aqqusineq sinerlugu uumassusileqatigiin-nut pujoralammik sunniutit millisinniarlugit.

Sanaartornerup aamma ingerlatsinerup nalaani pilersuinermi ataqtigiit

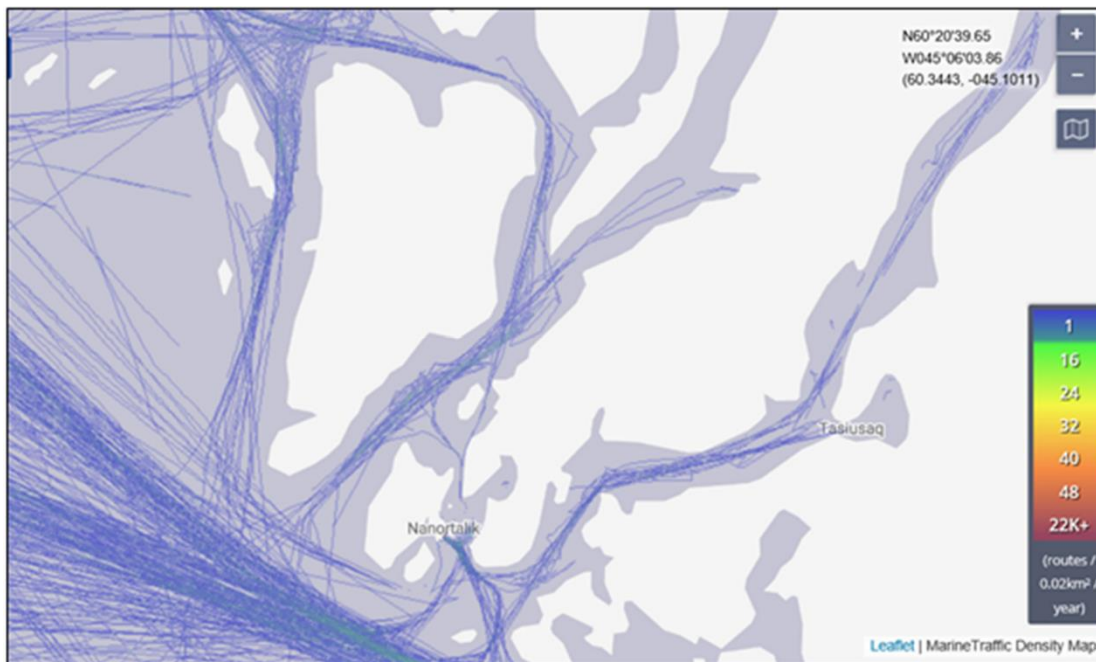
Sanaartorneq

Sanaartornerup nalaani usit amerlanerit poortorneqanngitsutut aamma containerini tikiun-neqassapput. Usit tiguneqartussat annertussusaat eqqarsaatigalugu, sissami tikiffissaq siusin-nerusukkut ingerlatsineri atorineqartarsimasoq nutarsarneqassaaq atorineqaqqillunilu. Sa-naartornerup nalaani, usit poortorneqanngitsut 4.200 m³ missaat aamma usit containeriniittut 4.500 m³ aatsitassarsiorfimmuut tikiunneqassapput. Nassiussat annertussusaat aamma Kalaa-llit Nunaanni usinik ataatsimut katersuinermit periaaseq apeqquutaalluni, containerit 20 fodsit nalinganut uuttuut (TEU) 180-inik 200-nut Nalunamut sanaartornermi piffissap nalaani nassiun-neqassapput. Ingerlatsineri taakkunani assartuinermit iliuusissatut pilersaarut tassaassaaq nunanit assigiinngitsunit pilersuinermit usinik ataatsimut katersuineq aamma Kalaallit Nunaan-ut pitsanngorsakkamik nassiussineq, tamatumalu kingorna tassani nassiussat aatsitassarsiorfimmuut ingerlatseqqinneri. Missingersuutigineqarpoq, sanaartornerup nalaani aatsitas-sarsiorfimmuut usit tikiunniarlugit Nanortalimmit imaluunniit Qaqortumit usingiaammit 40-50 miss. ingerlaartoqartassasoq.

Ingerlatsineq

Ingerlatsinerup nalaani, usit ikinnerujussuit naatsorsuutigineqarput. Usit amerlanertigut tassa-assapput aatsitassarsiornermi aamma suliaqarnermi atuinermi nioqqutissat. Naatsorsuutigaar-put usit Kalaallit Nunaata kujataani ataatsimut katersorneqartassasut aatsitassarsiorfimmullu usingiaatinit akuttunngitsumik ingerlanneqarlutik. Katersuiffiusinnaasut VSB nalunaarusiami su-miissuserneqassapput.

Killiffimmi matumani qarsupittumik missingersuunneqarpoq, ingerlatsinerup nalaani aatsitas-sarsiorfimmuut sapaatip akunneranut usingiaat ataaseq sullissisassasoq. Imaani angallattunut paasissutissat malillugit, Saqqaata kangerlua maannakkut angallatinit orninneqartarnera qaqutigoorpoq. Naatsorsuutigineqarpoq suliniutip kinguneranik angallatit aamma ingerlatsinerit amerlinissaat killeqartorujussuussasoq.

Takussutissiaq 9: Angallattut 2016-imi aamma 2017-imi amerlassusaat (Pissarsiffik: www.marinetraffic.com).

Inuiaqatigiinnut attuumassuteqartut Sulisoqarneq

Suliniut sanaartornerup nalaani sulisartunik 70-80 miss. aamma ingerlatsinerup nalaani 150-inik atorfinitsiniarpoq. Sanaartornermi aamma ingerlatsinermi sulisut nunaqavissunik nunanillu allanit suliarortunik ilaqassapput. Ataatsimut isigalugu, nunaqavissunik suliamut ilinniarsimasunik sulisartunik nunami ataqatigiinnermut aaqqissuussinerni aamma misissuinerni aatsitassarsiorfinilu ingerlatani aningaasaliinerni tunuliaqutaqartunik pissarsisinaanissaq unammillernassaaq.

Suliniutip suliarineqarnerata nalaani, sanaartornermi aqutsisoqatigiit annerusumik nunanit allanit suliarortunik ilaqartut sulisartunik 50 %-it nunanit allanit suliarortunik aamma 50 %-it nunaqavissunik aqutsissapput. Ingerlatseqatigiiffiup kissaatigaa nunaqavissut nunanit allanit suliarortunut naleqqiullugit sapinngisamik amerlassusiata qaffasitsinnissaa, tamanna suliamut ilinniarsimasunik suliffinnut avatangiisini unammillerfiusuni pissarsisinaanermit aalajangerneqassaaq.

Sanaartornermi ingerlatat piffissami qaammatini 14-ini inuup nalunaaquttap akunnerani suliaanut 164.000-it missaannut missingersorneqarsimapput. Tunisassiorneq sioqqullugu ingerlatat, nunap iluani ineriartortitsineq ilanngunnagu, inuup nalunaaquttap akunnerani suliaanut 94.000-it miss. amerlassuseqarput. Ingerlatat taakku annerusumik ujarassiuunik, maskiinanik ingerlatsisunik, aserfallatsaaliuisunik aamma tammaarfimmi sulisunik tapersersuinerupput. Sanaartornerup aamma tunisassiorneq sioqqullugu ingerlatat nalaanni, kingoraartigiittarnerit 1.000-t missaat naatsorsuutigineqarput. Ingerlatsinerup nalaani inuit 150-it tikillugit Nalunami ingerlatsinermi suliassanik suliassinneqartartunit toqqaannartumik atorfeqarnissaat missingersuutigineqarpoq, ilagalugit sulisartut kingoraarneqarnerminni aatsitassarsiorfiup avataaniittut.

Sulisut angalanerat

Nunanit allanit suliaartortut kingoraartigiittarlutik Kalaallit Nunaannut timmissunneqartassapput. Taakku Narsarsuarmit toqqaannartumik aatsitassarsiorfimmut assartorneqartassapput.

Nunaqavissut aatsitassarsiorfimmut annerusumik Nanortalimmit aamma Qaqortumit imaatigut angalasassapput. Ingerlatseqatigiiffik nunaqavissumik isumaqatigiissuteqarsinnaavoq imaluunniit nammineq angallatiminik ingerlatsisinnaavoq Nanortalimmi katersuuffimmit sulisuminik angallassilluni.

5. Misissuiffik

VSB-ip misissuinermi sammisaqarfia inuiaqatigiinnut sunniuteqarfittut aalajangerneqarpoq aamma sumiiffik suliniutip ingerlatsineranit tassungalu sanaartukkanik attuumassuteqartunit toqqaannartumik sunnerneqartunik ilaqarpoq, illoqarfiit aamma nunaqarfiit sulisoqarnermit iluaquteqarfiusussat, niuernermit periarfissanit aamma ineriartornermit suliniummit toqqaannartumik toqqaannangitsumillu pilersinneqartunit, malunnarnerunissaat naatsorsuutigineqarpoq.

VSB-ip illoqarfiit nunaqarfiillu ingerlatsinernit immikkut sunnerneqartussatut naliliiffigineqartut, Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi § 87c naapertorlugu suussusissavai.

Tunngaviusumik misissuinermit, paasissutissat killiffinni pingasuni misissuiffigineqassapput: Nuna tamakkerlugu, nunap immikkoortortaani aamma najukkami.

Nalunaq Gold-imik suliniut Kommune Kujallermi sumiiffiusimasup iluani inissisimavoq aamma Nanortalik illoqarfinni qaninnerpaavoq. Nanortalik Kalaallit Nunaanni illoqarfiit annersaasa quligaat aamma illoqarfinni kujallersaavoq, Ummannarsuarmit (Kap Farvel) Kalaallit Nunaata kujammut isuanit 100 km-it avannarpasinnerusumi inissisimalluni.

Nanortaliup eqqaani arlalinnik nunaqarfeqarpoq taakkunannga pingaarnertit tassaapput Appilattoq, Narsaq Kujalleq (Narsarmijit), Tasiusaq, Ammassivik, aamma Alluitsup Paa allanik 20-nit ikinnernit inoqartunik ilaqarlutik.

Nanortalimmi inuussutissarsiutit pingaarnersaraat aalisarnek, sullissineq aamma allaffissornikkut aqutsineq. Nanortaliup eqqaa inunnut 2.200-nut angerlarsimaffiuvoq, taakku illoqarfimmi, nunaqarfinni tallimani aamma savaateqarfinni arlalinni agguanneqarsimapput.

Nanortalik annikitsuinnarmik tunisassiornermi niuertoqarpoq. Suliffissuaqanngilaq aamma anertuumik aalisarnermik ingerlatsisoqanngilaq. Annertunngitsumik aalisarnek, saattuarniarnek, puisinniarnek aamma takornarialerineq sumiiffimmi isertitanut amerlanernut tunngaviupput. Umiarsualivik pingaarnek aalisarnermi angallatinut amerlanngitsunut angerlarsimaffiuvoq aamma illoqarfiup pisoqartaani umiatsialiveqarpoq taanna inuit namminek angallataannut angallassinermut, aalisarnermut, piniarnermut sunngiffimmilu atorineqartartunut avalatsittarfeqarpoq. Pisiniarfiit killeqarput kisianni niuertarfissuarnik marlunnik angisuunik aamma niuertarfinnik mikinerusunik arlalinnik, angerlarsimaffimmi atugassanut aamma nioqqutissanut kallerup inneranik atuisunut pisiniarfiit, atisaarniarfiit aamma pisiniarfinnik nalinginnaasunik mikisunik aamma cafénik ilaqarput.

Nanortalik pilersaarutaasumik qulimiguulimmik Air Greenlandimit Nanortalimmi nunnittarfik (heliport) atorlugu sullinneqartarpoq. Sullissinerit maannakkut Nanortalik illoqarfinnut Qaqortoq, Narsaq, Alluitsup paa aamma nunanut assigiinngitsunut mittarfimmut Narsarsuarmit atassusertarpaa.

Illoqarfimmi suliffeqarfiit annerpaartaat tassaapput pisortani allaffissornikkut kommunimi aamma Naalakkersuisuni kiffartuussinernik aqutsinermit aamma suliffeqarfinnit pisortanit pigineqartunit suliffissat. Maannakkut sumiiffimmut takornariaqarneq minnerusumik akuttoqatigiinngitsumillu iluseqarpoq, kisianni Nanortalimmi aningaasarsiornermut annertuumik ilaavoq

aamma takornariartaassuit ilaatigut annertungaatsiartut, Nanortalimmut akuttunngitsumik tikitarput.

Kalaallit Nunaani Kommune Kujallermi nunamik atuneq asseqanngitsuvoq, tamaani nersutaatinik ilallugu savaateqarnermi aamma tuttuuteqarnermi kinguaassioortitsineq annertoq anguneqartarmat. Naatitanik aamma ivikkanik asiunaveersakkanik uumasunut nerukkaatisanik naatitsisoqarsinnaavoq. Imaani aalisarnek sumiiffimi ingerlatat annertuut ilagaat.

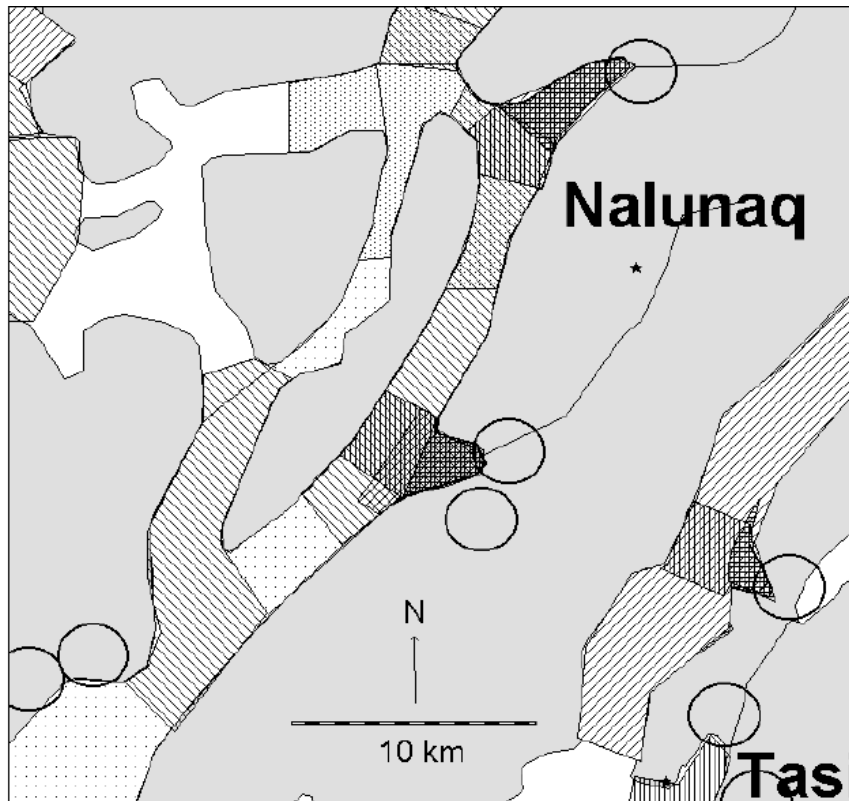
Uillunik, qeqquanik, eqqusanik, paarnanik, naasunik nerisassani akorineqarsinnaasunik il. il. katersisarnek Nanortalimmi ilaqutariinni amerlasuuni ulluinnarni illumi ingerlatsinermut ilassutit ilaavoq (Glahder 2001).

Piniarnermut imaluunniit aalisarnermut soqutigisat annertuut arlaqanngitsut taamaallaat misissuiffissami imaluunniit eqqaaniittut suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiami ilanngunneqarsimapput. Taamaattoq, Napasorsuup qoorua ilaatigut Nanortalimmit aamma eqqaani nunaqarfinit inunnit nammineq atugassanik nuniaffittut aamma pupinniarfittut atorneqartarpoq. Nalunaarutigineqarsimavoq Saqqaata kangerluani puisit aamma imaani miluumasut allat piniarneqartartut, aamma sumiiffimmi aalisartut arlaqanngitsut kangerlummi qas-susersortartut.

Naatsorsuutigineqarpoq paaaffimmik ammaaqqinneq sumiiffimmi inuit misissuiffissami aalisarnermut, piniarnermut, nuniarnermut aamma pupinniarnermut periarfissaannut taamaallaat killeqartorujussuarmik sunniuteqassasoq.

Siusinnerusukkut ingerlatsinernit misilittakkat tunngavigalugit naatsorsuutigineqarpoq Nalunami suliniut suliffeqarfiussasoq malunnartumik annertussusilik, Kalaallit Nunaanni aamma sumiiffimmi aningaasaqarnermut tuniseqataasusaaq.

Misissuiffimmik najugaqartut atuineranut aatsitassarsiornermi suliniutip sunniutigisinnaasai anikitsortaanik aamma ilanngussilluni VSB-imi allaaserineqassapput.

	Arctic char, fishing ground		Capelin, fishing ground
	Arctic char, protected area		Snow crab, fishing ground
	Important char rivers		Eider, wintaring ground
			Guillemot, wintaring ground

Takussutissiaq 10: Nunap eqqaani aalisartarfiit aamma piniartarfiit (Glahder 2001).
 Ilisarnaatit nassuiarneqarneri: **Arctic char, fishing ground** = Eqalunniarfiusartut; **Arctic char, protected area** = Eqaluit eqqissisimatitaaffii; **Important char rivers** = Eqaluit kuui pingaarutillit, **Caplin, fishing ground** = Ammassanniartarfiit; **Snow crab, fishing ground** = Assagiarsunniartarfiit; **Eider, wintaring ground** = Mitit ivasarfii ukiivigisartagaalu; **Guillemot, wintaring ground** = Appat ivasarfii ukiivigisartagaalu

6. Suliniummi ingerlatat sioqqullugit inuiaqatigiit tunuliaqutaannik nassuiaatit

Kapitalimi matumani misissuiffimmi inuiaqatigiit tunuliaqutaat naatsumik allaaserineqassapput. Inuiaqatigiinni aningaasaqarnermi pissutsinut sammisanut tunngatillugu suliniummi ingerlatsinermik siunnersuutigineqartumit sunnerneqarsinnaasut ukkatarineqassapput.

Kommune Kujalleq inunnut 6.442-nut angerlarsimaffiuvoq, taakkunannga 2.200-t Nanortalimmi eqqaanilu nunaqarfinni najugaqarput (2019). Kommune Kujallermi innuttaasut amerlassusaat Kalaallit Nunaanni innuttaasut amerlassusaata 13 %-iupput (2017).

Kalaallit Nunaanni annertuumik nunap iluani inuit nuuttarput, annerusumik nunaqarfinnit illoqarfinnut aamma isorliunerusunit Nuummut. Kommune Kujallermi innuttaasut ikiliartorsimapput 2019-imi inuit 182-t kommunimit qimagussimallutik. Missingersuutigineqarpoq nunap ilaata 2030 tikitsinnagu innuttaasut 11 %-imik appariernerat misigissagaat.

Nanortalimmi suliffissaaleqisut 16,6 %-iupput. Apriili 2020-mi Nanortalimmi inuit 144-t suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimapput, taakkunannga 99-it suliffissanut piareersimasutut isigineqarput, massa sinneri ilinniarnissamik imaluunniit suliniutinik allanik itinerusumik inuttut ajornartorsiutit aaqqinneqarnissaanut pisariaqartitsisut.

Kommune Kujalleq arlalinnik ilinniarfeqarpoq ilagalugit Ilinniarnertuunngorniarfik, Niuernermik Ilinniarfik, INUILI, Majoriaq, nunap ilaani Peqqissaanermik Ilinniarfik aamma nunap ilaani Saanaartornermik Ilinniarfik.

Ilinniarsimaneq ataatsimut isigalugu appasippoq pissutigalugu innuttaasut sulisinnaasut 55 %-ii qaffasinnerpaamik ilinniarnertuunngorniarfimmi atuarnertik qaffasinnerpaamik ilinniagarimmassuk. 32 %-it inuussutissarsiornermik ilinniarsimapput, massa 5 %-it bachelorisut naammassisimasut aamma 2 %-init ikinnerusut kandidatitut/masterisut naammassisimasut.

Nanortalimmi arlaqanngitsunik suliffeqarfeqarpoq, massa Qaqortoq arlalinnik akunnattumik annertussusilinnik suliffeqarfeqartoq. Sulisitsisut ilaasortanut allattuiffia naapertorlugu, Nanortalik 11-nik suliffeqarfeqarpoq, annerusumik suliffeqarfiit mikisut aamma sulisartut ilinniarsimasut, massa Qaqortoq suliffeqarfinnik 25-nik ilaasortaartoq.

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik 2011-mit nunap ilaanut tallimanut kommuneqarfinni tallimaniittuni aaqqissuunneqarsimavoq. Nunap ilaani napparsimaviit peqqinnissaqarfinnut qitiupput, saniatigut peqqinnissaqarfinnik, peqqissaasoqarfinnik aamma nunaqarfinni napparsimaveeqqanik arlalinnik ilalinnik.

Nuummi napparsimavissuaq, Dronning Ingridip Napparsimavissua, Kalaallit Nunaanni qitiusumik napparsimaviuvoq. Kommune Kujallermi nunap ilaani napparsimavik Qaqortumi inissisimavoq. Nanortalimmi peqqissaasoqarfik anginerusoq upalungaarsimanermik suliaqarpoq kiisalu nalinginnaasumik peqqissaanermik, pinaveersaartitsinermik aamma katsorsaanermik sullissilluni. Peqqissaaviit minnerusut (peqqissaasoqarfiit) nunaqarfinni 500-nit - 1.200-nut innuttalinni inissisimapput, massa nunaqarfinni napparsimaveeqqat nunaqarfinni 200-nit - 500-nut innuttalinni inissisimasut. Nunaqarfinni minnerpaani 200-nik ikinnerusunik innuttalinni, Pipaluk Telemedicinimut atortoq atorneqarsinnaavoq.

Nunani avannarlerni nunanut allanut naleqqiullugu, sakiallunneq Kalaallit Nunaanni annerusumik nappaat nassaassaavoq. Nappaatit kinguaassiutitigut tuniluuttut malunnartumik pigajunnerupput, massa kræftertut amerlassusaat assigiittut. Imminut toquttartut amerlassusaat 6-7-riaammik qaffasinnerupput, massa imigassamik aalakoornartumik atuineq appariarsimasoq maannakkullu Nunani avannarlerni nunat allat naligilersimagaat.

7. Inuiaqatigiinnut sunniutaasinnaasut

Nalunami kuultisiorfimmi ingerlatsinermik ammaaqqinneq misissuiffimmi inuiaqatigiinni aningaasaqarnermi pissutsinut sunniuteqarsinnaavoq. Sunniutaasinnaasut pitsaasuusinnaapput (s. i. sulisoqarneq aamma niuernikkut periarfissat) aamma pitsaanngitsuusinnaapput (s. i. pisortat ataqatigiinnermut aqqissuussinerannik tamaviaartitsineq, inuiaqatigiinnut aarlerinartut sulisartut takkussuunneranut attuumassuteqartut imaluunniit inuiaqatigiit piiaaffiup eqqaani aalisarfinnut piniarfinnullu ornigussinnaanerannut sunniuteqartut).

Suliniummik allaaserinninneq, paasissutissat kapitalini siuliini aamma ilitsersuutini saqqummi- unneqartuni tunuliaqutaralugit, sammisat suussuserneqartut Inuiaqatigiinnut Sunniutissanik Nalilersuinermi (VSB) sammineqartariaqartut Nalunaarsuiffik 1-imi eqikkarneqarput. Sammis- anut tunngatillugu kapitali 8-mi suli itisilerneqarput.

Nalunaarsuiffik 1: Ajornartorsiutit/sammisat suussuserneqarsimasut VSB- imi suliarineqartussat

Sulisoqarneq	Toqqaannartumik atorfinitsitsineq Toqqaannanngitsumik ineriartortitsinerullu kinguneranik suliffissanik pilersitsineq Suliffimmi atugassarititaasut, peqqinnissaq isumannaallisaanerlu (OHS)
Ilinniartitsineq aamma piginnaanngorsaaneq	Piginnaasanik ineriartortitsineq
Kalaallit Nunaanni niuertarfinnit pisiniarneq	Niuernermut periarfissat
Pisortat suliassa qarfiannut tamaviaartitsineq aamma isertitat	Pisortat suliassa qarfiannut, ataqatigiinnermut aqqissuussineranut aamma kifartuussineranut tamaviaartitsineq Pisortat isertitaat
Peqqinneq	Innuttaasut peqqissusaat ilagalugu nappaatit, katsorsaanerit aamma kifartuussinerit nassaassaanerat
Inuiaqatigiinni sammisanut tunngatillugu	Inuiaqatigiinni ataqatigiinneq / inuiaqatigiinni akerleriinneq Eqimataakkaat mianernartut
Nunamik atuneq aamma kulturikkut kingornussat	Suliniuteqarfimmi najugaqartut nunamik atuinerat Kulturikkut kingornussat Nunaseqqinneq aamma aningaasaqarnikkut illuartitsineq
Sunniutit sakkortusiar- tortut	Sulisinnaasut pillugit unammilleqatigiinneq, pisortat suliassa qarfiinik tamaviaartitsineq, inuiaqatigiinni ataqatigiinneq il. il.

8. VSB-imut suliniummut piunasaqaatit allattorsimaffiat (ToR)

Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiap ilaani matumani suliniummut VSB-ip imasaatut siunnersuutigineqartut erseqqissarneqassapput. VSB-ip maannakkuugallartoq imarisai sammineqartussat, nalunaarusiami matumani llanngussaq 1-imi nassaarineqarsinnaapput. Inuiaqatigiinni ajornartorsiutit VSB-imi oqallisigineqartussat tassaapput Nalunaarsuiffik 1 allattorneqarsimasut aamma Nalunaarsuiffik 2-mi itinerusumik allaaserineqartut.

Nalunaarsuiffik 2: Ajornartorsiutit/sammisat suussuserneqarsimasut VSB-imi suliarineqartussat

Sunniutip allaaserineqarnera	Inuiaqatigiinni pissutsinik naatumik nassuiaatit	Sunniutaasinnaasut	VSB-ip suliarinissaanut paasissutisat pisariaqartinneqartut aamma paasissutissanik pissarsiffiit pingaarutilit
Sulisoqarneq			
<p>Toqqaannartumik atorfinitsitsineq</p>	<p>Sulisartunut ineriartortinneq Kalaallit Nunaanni sammisaavoq pingaarutilik. Siusinnerusukkut pīiaaffik sulisartunik Nanortalimmit, Qaqortumit, Narsamit, Aasiannit, Uummannamit aamma Nunummit sulisussarsiarineqarsimapput. Katillugit</p> <p>Sulisunit katillugit 87-init, 48-t (55%) Kalaallit Nunaanneersuusimapput, ilagalugit Nanortalimmit 30-t (34%).</p> <p>Nanortalimmi inuussutissarsiutit pingaarnersaraat aalisarneq, sullissineq aamma allaffissornikkut aqutsineq. Nanortalup eqqaa inunnt 2.200-nut angerlarsimaffiuvoq, taakku illoqarfimmi, nunaqarfimmi tallimani aamma savaateqarfimmi arlalinni agguataarsimapput. Nanortalimmi inuussutissarsiutit pingaarnersaraat aalisarneq, sullissineq aamma allaffissornikkut aqutsineq.</p> <p>Ilinniarsimaneq ataatsimut isigalugu apasippoq pissutigalugu innuttaasut sulisinnaasut 55 %-ii qaffasinnerpaamik ilinniarnertuunngorniarfimmi atuarnertik qaffasinnerpaamik ilinniagarimmassuk. 32 %-it inuussutissarsiornermik ilinniarsimapput, massa 5 %-it bachelorisut naammassisimasut aamma 2 %-init</p>	<p>Suliniut sanaartorerup nalaani sulisartunik 70-80 miss. aamma ingerlatsinerup nalaani 150-inik atorfinitsitsiniarpoq. Sulisartut nunaqavissut aamma nunanit allanit sulisartut agguqatigiinnerisa naleqqiunnerat 50/50-ip missaaniissaaq, tassani sulisartut nunaqavissut sapinngisamik amerlanerunissaat anguniarneqarluni.</p> <p>Taamaammat suliniut toqqaannartumik atorfinitsitsinermut pitsaasumik sunnuteqassaaq.</p> <p>VSB-ip isiginneriaatsit, sulisartut nunaqavissut piginnaasaannut, suliffissaaleqisut amerlassusaannut aamma sulisartut nunaqavissut kajumilersinnaasaannut periarfissanut attuumassuteqartut nalilersuiffigissavai. Sulisartut nuuttarnerat aamma sulisartut ilinniarsimasut pillugit unammillerneq nalilersuiffigineqassapput.</p>	<p>Suliffiit naatsorsuutigineqartut suususaat aamma amerlassusaat pillugit Nalunamit paasissutissat annikitsortaanik aamma ilanngussisut.</p> <p>Piginnaasat pioreersut pillugit paasissutissat inuiaqatigiinni aningaasaqarnermi pissutsit pillugit tunngaviusumik paasissutissanut ilaassapput.</p> <p>Suliniutip suliffiit suussusaannik aalajangersimasunik pisariaqartitai eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni suliffiqarfeqarfimmiq allaaserinneq.</p> <p>Nunanit allaneersunut sulisinnaanermut aamma sumiikkallarsinnaanermut akuersissutit Kalaallit Nunaanni qanoq pissarsiarineqarsinnaanerintu attuumassuteqartut pillugit malittarisasanik allaaserinneq.</p> <p>Kommune Kujallermit, SIK-mit aamma Sulisitsisunit sinniisunik Nanortalimmit, Qaqortumit aamma Narsamit sulisartunik kajumilersitsinissamut isiginneriaatsit pillugit oqaloqateqarnissaq.</p> <p>Naalakkersuisut suliffissaqartitsinermut periusissiaa 2021 – 2023.</p>

	<p>ikinnerusut kandidatitut/masterisut naammassisimasut.</p> <p>Kalaallit Nunaanni suliffissaaleqisut 5,8 %-iupput, kisianni Kommune Kujallermit qaffasinneruvoq, tassami suliffissaaleqisut Nanortalimmi 16,6 %-iupput Qaqortumi 8.5%-iupput aamma Narsami 11.1%-iullutik.</p>		
<p>Toqqaannangitsumik ineriartortitsinerullu kinguneranik suliffissanik pilersitsineq</p>	<p>Suliniut toqqaannangitsumik ineriartortitsinerullu kinguneranik suliffissanik pilersitsinermik kinguneqassaaq:</p> <p>Toqqaannangitsumik atorfinneq, piler-suisut Suliniummit nioqqutissamik/sullissinernik neqeroorutigisaminik piu-maneqarnerisa annertusinerat naam-massineqarnissaa aqutugalugu piler-sinneqassaaq.</p> <p>Ineriartortitsinerup kinguneranik suliffiit ataatsimut isigalugu aningaasanik atuinerulerneq pissutigalugu pilersinneqartut, sulisut aningaasarsiaqarnerulerneq (toqqaannartumik toqqaannangitsumillu) pissutigalugu, suliassaqarfinit allanit kiffartuussinernik nioqqutissanillu pisinermut atorneratigut.</p> <p>Canadami aamma Alaskamit misilittakat aatsitassarsiortoqarfinit suliffinnik amerlisaassummik nassaarsimapput 1.6-2.2 annertussusilimmik. Taamaatoq, Kalaallit Nunaanni nunap iluani killilimmik tunisassiortoqarpoq taamaamallu nioqqutissat avataanit eqquneqartut pisariaqartinneqarlutik, mianer-sortumik pinnaasunut missinersuut atorneratigut. Kalaallit Nunaanni pianaanermik suliniutinut Kalaallit Nunaata kujataaniittunut VSB-ini allani amerlisaassut 1,3 atorneratigut.</p>	<p>Suliniut toqqaannangitsumik ineriartortitsinerullu kinguneranik suliffissanik pilersitsinermut pitsaasumik sunniteqassaaq, najukkami aamma nunap ilaani pilersuisunik atuneq aqutugalugu ilagalugit sammisanut tullit-tunut tunngasut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atortussanik nioqqutissanillu pisineq • Atortussanik, nioqqutissanik sulisunillu aatsitassarsiorfimmumut assartuineq • Tammaarfimmi sullissinernik suliaqarneq • Aatsitassanik assartuineq • Akunnittarfinnik atuinerulerneq aatsitassarsiorfimmumut aatsitassarsiorfimmillu inuit angalasut pissutigalugit <p>VSB-i suliniutip najugaqarfinit imarisat pitsaanerulernissaanut iliusissanik suussusiissaaq.</p>	<p>Nioqqutissat sullissinerillu suliniummut pisariaqartinneqartut naatsorsuutigineqartut Nalunamit paasissutissat annikitsortaanik aamma ilanngussisut.</p> <p>Kommune Kujallermit, Sulisitsisunit aamma NUSUKA-mit sinniisunik najugaqarfinit niuerfiit pioreersut aamma taakku suliniummik qanoq sunnerneqarsinnaanerat pillugu oqaloqateqarnissaaq.</p> <p>Kommune Kujalleq Ineriartortitsinermut Pilersaarut 2017-2028</p>

<p>Suliffimmi atugassarititaasut peqqinnis-samillu isumannaallisaaneq (OHS)</p>	<p>Kalaallit Nunaanni suliffeqarfeqarfiup ilisarnaatigaa, sulisitsisut aamma sulisartut kattuffiisa akornanni</p> <p>peqataasoqarluni isumaqatigiinniar-nerit.</p> <p>Peqataasut pingaarnerit ilagaat Kalaallit Nunaanni Sulinermik Inuussutisarsiuutillit Kattuffiat (SIK) annerusumik Kalaallit Nunaanni sulisartunut sinniisuusoq aamma sulisitsisut kattuffii Sulisitsisut aamma NUSUKA.</p> <p>SIK suliamut ilinniarsimangitsunut akissarsiasat minnerpaaffissaat 2019-imit 2023-mut ilanngullugu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik amerlanernik ataatsimoorussamik isumaqatigiinniar-nermi isumaqatigiissuteqarpoq.</p> <p>Nunanit allanit sulisartunut sulinermi atugassarititaasut Kalaallit Nunaannit sulisartunut naleqqiullugu ilu-anaarfiuneroqqussanngillat.</p> <p>Kalaallit Nunaata ILO-mi pingaarnertut isumaqatigiissutinit arfineq-pingasunit arfinillit atortussanngortissimavai, ataaseq naalakkersuinermi isumaqatigiissut aamma qulit teknikikut isumaqa-tigiissut, ilagalugit Nunat inoqqaaviisa Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut.</p> <p>Sulisogarnermut inatsit</p> <p>Aatsitassalerinermi suliffeqarfiit pillugit sulinermi avatangiisinut immikkut ittumik maleruagassaqarpoq, Kalaallit Nunaanni Sulinermi avatangiisit pillugit inatsit naapertorlugu</p>	<p>Suliniut ingerlanneqassaaq nuna tamakkerlugu sulisoqarnermut inatsit naapertorlugu.</p> <p>Suliniutip annertussusaa eqqarsaati-gaanni sulisartunik annertuumik tak-kussuuttoqarnissaanik ilaqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq aamma sul-isoqarnermi pissutsinut peqqinnissa-millu isumannaallisaanermut (OHS) pitsaanngitsumik sunniuteqassanngi-laq.</p>	<p>Suliffimmi atugassarititaasut peqqinnis-samillu isumannaallisaaneq (OHS) pillugu politikit aamma aqutsinermi ataqatigiimmik aaqqissuussineq pilersaarutigineqartut pillugit Nalunamit paasissutissat.</p> <p>Sulinermik Inuussutissarsiuutillit Kattuf-iat (SIK) aamma sulisitsisut kattuffiat Sulisitsisut akornanni ataatsimoorus-samik isumaqatigiinniarnermi isu-maqatigiissutit.</p> <p>ILO-mi isumaqatigiissutit aamma nuna tamakkerlugu inatsisiliorneq.</p> <p>SIK-mik, Sulisitsisunik aamma NU-SUKA-mik suliffimmi atugassarititaasut peqqinnissamillu isumannaallisaaneq (OHS) pillugu oqaloqateqarneq.</p>
---	---	---	--

Ilinniartitsineq aamma piginnaanngorsaaneq			
<p>Piginnaasanik ineriartortitsineq</p>	<p>Inuussutissarsiornermik ilinniameq aamma pikkorissarneq, Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniartimmit (KTI) ingerlanneqartarput, taakku Si- simiuni Nuummilu ilinniarnernik neqerooruteqartarput. Aatsitassalerinermik ilinniarfik KTI-mut ilaavoq, Sisimiuni inissisimasooq.</p> <p>Kalaallit Nunaanni imarsiornermik ilinniarfik imarsiornermi suliassaqaarfimmi ilinniarnernik Paamiuni, Nuummi aamma Uummannami neqerooruteqarpoq.</p> <p>Ilinniartut inuussutissarsiornermik ilinniagaqarsimasut amerlassusaat, ukiuni qulini kingullerni amerlisimapput.</p> <p>Taakku saniatigut, aatsitassarsiorfiusinnaasunik misissuineq aamma Greenland Ruby A/S-imik aamma Hudson Mining suliniutaannik sanaartorneq, nuna tamakkerlugu piginnaasat amerlisimanerannik kinguneqarsimavoq, massa immikkoortortaqaarfimmi periarfissat suli killeqaraluartut.</p>	<p>KTI-mi ilinniartut aamma allat lærlingisut ilinniartut piginnaasaanik ineriartortitsinermit pitsaasumik sunniuteqarsinnaaneq.</p> <p>Nalunaq aatsitassarsiorfimmik ilinniarfimmik oqaloqateqarnernik aallartitsisimavoq siusissukkut suleqatigiinnissaq isumaqatigiisutiginarlugu.</p>	<p>Aatsitassarsiornermik ilinniarfimmik aamma umiartornermik ilinniarfimmik piginnaasat pioreersut aamma ilinniarnermi ineriartornerit pillugit oqaloqateqarneq.</p> <p>Kommune Kujalleq Ineriartornermut Pilersaarut 2017-2028.</p> <p>Ilinniartitaanermi iliuusissatut pilersaarut 2018.</p> <p>Kalaallit Nunaanni aats-itassanut periusissaq 2020-2024.</p>
Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiinik atuineq			
<p>Inuussutissarsiuinik ineriartortitsineq</p>	<p>Kalaallit Nunaata kujataani inuussutissarsiuinik ineriartortitsineq annertuumik unamilligassaqarpoq. Kommune Kujallermi inuussutissarsiuinik ineriartortitsinermit iliuusissatut pilersaarutip aalisarnermi suliffissuaqarnerup tassungalu atasumik avammut tuniniaanerup, nunalerinerup aamma nerisassanik nioqqutissiornerup, takornariaqarnerup aamma aatsitassarsiorluni suliffissuaqarnerup ineriartortinneqarnissaannik ukkataqarpoq. Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffiit</p>	<p>Najukkami suliffeqarfinnut soorlu sullisinermik suliaqartunut aamma assartuinermik neqerooruteqartunut pitsaasumik sunniutaasinnaasut.</p> <p>Kalaallit Nunaanni isumannaallisaaneq aamma ataqatigiimmik aaqsisuussinerit pioreersut pillugit arlalinnik teknikikkut malittarisassaqaarpoq taakku sanaartornerup aamma ingerlatsinerup nalaani atuupput. Tamakku Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik Nalunaq Gold-imik suliniummut ikiorsiinermik</p>	<p>Kommune Kujallermit, Sulisitsisunit aamma NUSUKA-mit sinniisunik najukkani suliffeqarfiit pioreersut aamma taakku suliniummitt qanoq sunnerneqarsinnaanersut pillugit oqaloqateqarnerit.</p> <p>Siusinnerusukkut paaalluni ingerlatsinermit misilittakkat.</p> <p>Ukiumoortumik suliffeqarfeqaarfimmik misissuineq.</p>

	<p>aatsitassarsiortunut assartuineramik sullissineramik immikkut ilisimasallit amerlanngillat - taakku marluk tassaapput Xploration Services aamma 60° North. Najukkami suliffeqarfiit arlallit suliniummut sullissineramik imaassinnaavoq neqerooruteqarsinnaasut.</p>	<p>suliaqarsinnaasunik suussusiinermi eqqar-saatigineqassapput.</p>	
<p>Pisortat suliassaqarfiannut tamaviaartitsineq aamma isertitat</p>			
<p>Pisortat suliassaqarfiannut, ataqatigiinnermut aaqqissuussineranut aamma kiffartuussineranut tamaviaartitsineq</p>	<p>Kalaallit Nunaanni pisortat sullissinerat tamaviaartinneqarpoq, Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit agguataarnerisa ineriartorneranni inuiaqatigiinni sulisinnaasut ikiliartornerat pissutigalugu. Nuummi napparsimavissuaq, Dronning Ingridip Napparsimavissua, Kalaallit Nunaanni qitiusumik napparsimaviuvoq. Kommune Kujallermit nunap ilaani napparsimmavik Qaqortumi inissisimavoq. Nanortalimmi peqqissaasoqarfik anginerusoq upalungaarsimanermik suliaqarpoq kiisalu nalinginnaasumik peqqissaanermik, pinaveersaartitsineramik aamma katsorsaaneramik sullissiluni.</p> <p>Kommune Kujallermit ataqatigiimmik aaqqissuussinerit ineriartorput. Nunanut allanut mittarfik Narsarsuarmi inissisimavoq, massa nunnittarfik (heliport) Qaqortumi aamma Nanortalimmi inissisimasut. Ineriartortitsinermit pilersaarutini nunanut allanut mittarfiup Narsarsuarmut nuunneqarnissaa aamma Nanortalimmi nunnittarfiup (heliport) nu-taangorsarneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Air Greenland kisiartaalluni Kalaallit Nunaata iluani timmisartumik angallassisuvoq.</p>	<p>Suliniutip pisortat suliassaqarfianut sunniutaasa killeqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq suliniutip annertussusaa pisisutaalluni.</p> <p>VSB-ip pisortat ataqatigiinnermut aaqqissuussinerinut aamma sullissinerinut sunniutinik nalilersuissaaq, ilagalugit ajornartoorfimmi peqqinnis-saqarfimmi sullissinerit aamma najukkami ineriartortitsinermit pilersaarutini naapertuutinnginneq.</p> <p>Nunanit allanit suliarortut kingoraarti-gittarlutik Kalaallit Nunaannut timmissunneqartassapput. Taakku Narsarsuarmut toqqaannartumik aatsitassarsiorfimmut assartorneqartassapput.</p> <p>Nunaqavissut aatsitassarsiorfimmut annerusumik Nanortalimmit aamma Qaqortumit imaatigut angalasassapput. Ingerlatseqatigiiffik nunaqavissumik isumaqatigiissuteqarsinnaavoq imaluunniit nammineq angallatiminik ingerlatsisinaavoq Nanortalimmi katersuuf-fimmit sulisuminik angallassilluni.</p>	<p>S. i. suliniutip upalungaarsimanermut pilersaarutai pillugit Nalunamit paasis-sutissat annikitsortaanik aamma ilann-gussisut.</p> <p>Pisortat tamanut sullissinerat pillugu Kommune Kujallermit sinniisunik oqaloqateqar-neq.</p> <p>Kommune Kujalleq Ineriartornermut Pilersaarut 2017-2028.</p>

	Nunap ilaani nunaqarfinnut sullissinerit Royal Arctic Linemit neqeroorutigineqarput, angallatit atorlugit.		
Pisortat isertitaat	<p>Pisortat isertitaat tulliuuttunit takkuppup:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aningaasarsianit akileraarutit • Ingerlatsiviup isertitaminik akileraarutaa • Nioqquutissiornermi akitsuutit <p>Nuna tamakkerlugu sulisartunit aningaasarsianit akileraarutitut apeqqu-taassaaq kommuni angerlarsimaffik 36-44 %-imut annertussusilik (Kommune Kujalleq 2020-mi isertitanit 44%-i akileraarutigineqartarpoq). Nuna tamakkerlugu sulisartunut ukiumoortumik akileraartussap akissarsiaminit ilanngaattissaa 58.000 dkr.-iuvoq.</p> <p>Nunanit allanit sulisartut Kalaallit Nunaanni aatsitassanut ikummatissanullu attuumassuteqartunik sulisartut aalajangersimasumik 35 %-imik akileraartarput akileraartussap akissarsiaminit ilanngaattissaqaratik.</p> <p>Ingerlatsiviup isertitaminik akileraarutaa tassaavoq 25%.</p> <p>Nioqquutissiornermi akitsuutinit pissarsiaq akuersissummik isumaqatigiinniarnermut ilaavoq.</p>	<p>Suliniut pisortat isertitaannut ingerlatsiviup isertitaminik akileraarutaa aamma nioqquutissiornermi akitsuutit aamma toqqaannangitsumik aningaasarsianit akileraarutitaqqutigalugit tuniseqataassaaq.</p> <p>VSB-i suliniutip ingerlanera tamakkerlugu pisortat isertitaannut pilersinneqartussat naatsorsuutigineqartunut missingersuummik saqqummiussisaaq.</p>	<p>Aningaasarsiat annertussusaat pillugit annikitsortaanik aamma ilanngussilluni Nalunamit paasissutissat.</p> <p>Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut inatsisiliorneq.</p> <p>Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi periusissaaq 2020-2024.</p>
Peqqinneq			
Innuttaasut peqqissusaat	<p>Nunani avannarlerni nunanut allanut naleqqiullugu, sakiallunneq Kalaallit Nunaanni annerusumik nappaat nassaassaavoq. Nappaatit kinguaassititigut tuniluuttut malunnartumik pigajunnerupput, massa kræftertut amerlassusaat assigiittut. Imminut toquttartut amerlassusaat 6-7-riaammik qaffasinnerupput,</p>	<p>Suliniut najugaqarfimmi sulisartunut taakkulu ilaqutaasa peqqissusaannut pitsaasumik sunniuteqassaaq qaffasinnerusumik isertitaqarneq pissutigalugu. Suliniutip annertussusaa aamma sulisartut takkussuuttut killeqarnerat pis-</p>	<p>VSB-i una paasissutissanik pingaanginnernik pioreersunik tunngaveqassaaq.</p> <p>Kalaallit Nunaanni peqqinnissamik sullissinermik pisinnaatitaanermut piomasqaatinik annikitsortaanik aamma ilanngussilluni allaaserinneq.</p>

	<p>massa imigassamik aalakoornartumik atuineq appariarsimasoq maannakkullu Nunani avannarlerni nunat allat naliglersimagaat.</p>	<p>sutigalugit tamat peqqissusaannut pitsaanngitsumik sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.</p> <p>Najukkami peqqinnissaqarfinnut, ataqatigiimmik aaqqissuussinernut aamma sullissinernut sunniutaasinnaasut Pisortat suliassaqarfianik tamaviaartitsinerup ataani sammineqarput. VSB-imi immikut eqqumaffigineqassaaq qanoq peqqinnissamik sullissinerit sunnerneqassanersut aamma sunniutaasinnaasut qanoq millisinneqarnissaannut iliussissatut pilersaarummik siunnersuuteqassapput.</p>	<p>Peqqinnissaqarfiup ukiumoortumik nalunaarutaa.</p> <p>Inuuneritta II, 2013-imiit 2019-imut innuttaasut peqqissuunissaannut Naalakkersuisut periusissaat anguniagaallu.</p>
Inuiaqatigiinni isiginneriaatsit			
<p>Inuiaqatigiinni ataqatigiinneq / inuiaqatigiinni akkerliinneq</p>	<p>Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni akkerliinnerit aatsitassarsiornermut attuumassuteqartut (s. i. Ivittuuni orsugissamik piiaaffik) ilagaat pilersaarutaanngitsumik naartulertarnerit aamma ikiarooriutinik inertequtaasunik tuniniaa-nerit.</p> <p>Sunniutit taamaattut Nalunami siusinnerusukkut ingerlatsineri siumorneqarsimangillat.</p>	<p>Sulisartut takkussuuttut killeqarneri, tammaarfiup avinngarusimasumi inisisimamera aamma sulisartut najukkami inuiaqatigiinnik annikitsuinnarmik sunniivigeqatigiinnerat pissutigalugu inuiaqatigiinni ataqatigiinnermut aamma akkerliinnermut sunniutit killeqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.</p>	<p>Nanortalimmi isumaginnittoqarfimmi pi-sortanik eqimattakkaat mianernartut pillugit oqaloqateqarneq nalilersuineri eqqarsaatigineqassaaq.</p>
<p>Eqimattakkaat mianernartut</p>	<p>Mianernassuseq inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut pissutsinut soorlu suliffeqarnermut, ilinniarsimanermut aamma peqqissutsimut kiisalu sullissinernik atuisinnaanermut amerlasuutigut attuumassuteqartarpoq.</p> <p>Tungaviusumik paasissutissat najukkamut atatillugu mianernassuseq pillugu paasissutissanik tunisissapput.</p>	<p>Eqimattakkaat mianernartut suliniummit toqqaannartumik sunnerneqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq. Ilutigalugu, eqimattakkaat mianernartut toqqaannartumik s. i. atorfinitsinneqarnikkut suliniummit iluaquteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.</p>	<p>Nanortalimmi isumaginnittoqarfimmi pi-sortanik eqimattakkaat mianernartut pillugit oqaloqateqarneq nalilersuineri eqqarsaatigineqassaaq.</p>

Nunamik atuineq aamma kulturikkut kingornussat			
Suliniuteqarfimmi najugaqartut nunamik atuinerat	<p>Piniarnermut imaluunniit aalisarnermut soqutigisat annertuut arlaqanngitsut taamaallaat misissuiffissami imaluunniit eqqaaniittut suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiami ilanngunneqarsimapput. Taamaattoq, Napasorsuup qoorua ilaatigut Nanortalimmit aamma eqqaani nunaqarfinnit inunnit nammineq atugassanik nuniaffittut aamma pupinniarfittut atorneqartarpoq. Nalunaarutigineqarsimavoq Saqqaata kangerluani puisit aamma imaani miluumasut allat piniarneqartartut, aamma sumiiffimmi aalisartut arlaqanngitsut kangerlummi qassusersortartut.</p> <p>Nunamik atuineq pillugu paasissutissat - najukkami ilisimasat tunngaviumik paasissutissanut ilanngunneqassapput.</p>	<p>Naatsorsuutigineqarpoq piiiiaffimmik ammaaqinneq sumiiffimmi inuit misissuiffissami aalisarnermut, piniarnermut, nuniannermut aamma pupinniarnermut periarfissaannut taamaallaat killeqartorujussuarmik sunniuteqassasoq.</p>	<p>Piniarnermut aalisarnermullu sumiiffiit atorneqartut pillugit Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffianik (KNAPK) oqaloqateqarpoq.</p>
Kulturikkut kingornussat	<p>Kværnerip Imminut akilersinnaassutsimik misissuinerani 2002-mi, itsarsiornermi sumiiffiit suussuserneqarsimapput. Taakku suliniutip ilusilersorneqarnerani eqqarsaatigineqarsimapput.</p> <p>Itsarsiornermik misissuineq pisariaqartutut isigineqarnerasoq pillugu Nunatta katersugaasivia oqaloqatigineqassaaq.</p>	<p>Suliniut kulturikkut kingornussanut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Taanna itinerusumik ASN-imik aamma VSB-imik suliarinerisa ingerlanerannut ilanngullugu itinerusumik misissuiffigineqassaaq.</p>	<p>KNAPK-mik oqaloqateqarpoq aamma ASN-ip suliarinerata ingerlaneranut qanittumik attaveqarpoq.</p>
Nunaseqqinneq aamma inuusutisarsariutit annaernerinut taartisiassat	<p>Suliniuteqarfimmi pioreersunik nunaqarfeqanngilaq.</p>	<p>Suliniut timitalimmik najugaqalernermik kinguneqassanngilaq.</p> <p>Sumiiffinni aalisarnermik piniarnermillu ingerlatsinerneq sunniutit VSB-imut ilanngullugit misissorneqassapput.</p>	

Sunniutit sakkortusiartortut			
Sunniutit sakkortusiartortut	Piiaanermik aamma misissuineramik ingerlatsinerit arlallit Kalaallit Nunaanni ineriartortinneqarput, ilagalugit Kalaallit Nunaata kujataani piiaanermik suliniutit marluk – TANBREEZ aamma Narsap ungasinngisaani Kuannersuit. Allanut ilaapput Rubinemik suliniut (Qeqertarsuatsiaat), Anorthosite (Naajat), Ironbark (Citronenfjord) aamma Red Rock Resources (Savimineq), aamma Pituffimmi Titaniumimik suliniut.	Sunniutit sakkortusiartortut sammisanut tunngatillugu soorlu sulisussat pillugit unammillerneq VSB-imi sammineqasapput.	Kalaallit Nunaanni uuliamut aatsitassanullu iliuusissatut pilersaarut 2019-2023.

9. Soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq

9.1 **Akuersissuteqarnerup piiiaffiullu ammanerata nalaani avammut attaveqaateqarneq**

Ingerlatanik inatsimmut ilaasunik suliarinninnermi isumannaallisaaneq, peqqissuseq, avatangiisit, pisuussutininik atorluaaneq kiisalu inuiaqatigiinnut akornutaanngitsumik ingerlatat suliarineqarnissaat kiisalu pissutsini assigiinngitsuni nunat tamat pitsaasumik ileqqorissaartarnerat akuerisaasut qulakkeerneqarnissaat Inatsisartut inatsisaatigut anguniarneqarpoq, § 1 imm. 2 naapertorlugu.

Suliniutip inuiaqatigiinnit akuersissutaani pingaarnertut ilaavoq soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsinissaq ilagalugit tamanut ammasumik tusarniaaneq.

Soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq aamma tamanut ammasumik tusarniaaneri VSB-ip suliarisarnernut ilaapput ilitersuummi allaaserineqarsimasut, piumasaqaatit naapertorlugit suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) aamma VSB-i allaqitassiaq pillugu piareersaataasumik tamanut ammasumik tusarniaanermik ilaqartoq.

VSB-ip suliarineqarnerata nalaani soqutigisaqaqatigiit ilitersuutiassigiinngitsut atorlugit peqataatinneqassapput. VSB-imut nalunaarusiaq allaqitassiaq pillugu tamanut ammasumik tusarniaanissaq sioqqullugu soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsinermi ingerlatsinernut ilaasapput:

- Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) pillugu piareersaataasumik tusarniaaneri
- VSB-imi sammisanut tunngatillugu soorlu tunngaviusumik paasissutissat, sunniutit suussuserneqarnerai aamma innarliinaveersaarnermi iliuusissat siunnersuutigineqartut najukkami naleqquttut ukkataralugit oqaloqateqarnerit
- Allakkatigut paasissutissat oqaaseqaateqarnissamut periarfissallit

VSB-imik nalunaarusiap allaqitassiap tamanut ammasumik tusarniutigineqarnerata kingorna, innarliinaveersaarnermi iliuusissat, inuiaqatigiinnut sunniutinik aamma iluaqutissanut pitsanngorsaaneramik sammisaqartut, Sunniutissat Iluaqutissallu pillugit Isumaqaqatigiissutit (IBA) ilaanut tunngaviussapput. Sunniutissat Iluaqutissallu pillugit Isumaqaqatigiissummi (IBA) Akuersissummik pigisaqartup taassumalu suliassanik sullissisuisa, pilersuisuisa aamma sullissisuisa pisussaaffii pisinnaatitaaffiillu allaaserineqassapput, ilagalugit najukkami sulisartunik atuinissamut aamma Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnit nioqqutissanik sullissinernillu pisinissamut pisussaaffiit. Taakku ukiumoortumik nakkutilliiffigineqartussaapput.

9.2 **Maalaaruteqarfissamik pilersitsineq**

Najukkami inuiaqatigiit aamma soqutigisaqaqatigiit allat eqqasuutiminnik aamma ajornartorsiutiminnik qaqitsiffiginnaasaannik, suliniummut maalaaruteqarfissamik pilersitsisoqassaaq.

Maalaaruteqarfissap soqutigisaqaqatigiit kalaallisut, qallunaatut aamma tuluttut oqalulluni imaluunniit allakkatigut maalaaruteqarnissamik periarfississavai. Maalaaruteqarfissaq suliniutip ingerlataanut imaluunniit ajornartorsiutinut attuumassuteqartunut, suliniutip sulisuinit, siunnersuisuinit imaluunniit isumaqaqatigiissuteqarfigisaannit pilersinneqartunut maalaaruteqarnernut sunulluunniit ammassaaq.

VSB-imi maalaaruteqarfissaq nunat assigiinngitsut akornanni suleriaatsit pitsaasut
naapertorlu- git qanoq pilersinneqassanersoq allaaserineqassaaq.

9.3 VSB-ip suliarinerata nalaani soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq (ajornanngippat)

VSB-imi ilitsersuutit 2016-imeersut naapertorlugit aamma najugaq pillugu paasissutissat, soqutigisaqaqatigiit kinaassuserneqarsimapput.

Nalunaarsuiffik 3-mi soqutigisaqaqatigiinnut kinaassuserneqarsimasunut allattuiffik saqqummiunneqarpoq. Allattuiffik VSB-ip suliarinerata nalaani allisinnerneqarsinnaavoq.

Soqutigisaqaqatigiit sumut atanertik aamma peqataanermi iliuusissatut siunnersuutigineqarsimasut malillugit agguataarneqarsimapput.

Nalunaarsuiffik 3: Suliniummi soqutigisaqaqatigiit VSB-ip suliarinerata nalaani peqataatinneqartussat

Soqutigisaqaqatigiit	Soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsinerit siunnersuutigineqartut
Naalakkersuisut	
Naalakkersuisut Siulittaasuata allaffia	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik	VSB-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Suliffeqarnermut Naalakkersuisoqarfik	VSB-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoqarfik	VSB-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Isumaginninnermut, Ilaqtariinnut Inatsisinillu Atu-utsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Ilisimatusarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Nunanut Allanut Nukissiuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput

Nuna tamakkerlugu pisortaarfiiit	
Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik (MLSA)	VSB-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Sullivinnik nakkutilliisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Aatsitassanik Suliassaqaarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfik (EAMRA)	ASN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Upalungaarsimanermut Aqutsisoqarfik	VSB-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Issittumi sakkutooqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Politiit	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput
Najukkami pisortaarfiiit	
Kommuneq Kujalleq	VSB-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Pisortani aaqqissugaanerit allat	
Pinngortitaleriffik	ASN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu	ASN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Aatsitassalerinermik ilinniarfik	Nalunamik toqqaannartumik oqaloqateqarnikkut peqataatinneqassaaq VSB-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Imarsionermik ilinniarfik, Nuuk	VSB-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Issittumi teknologiimik Inerisaavik (ARTEK)	VSB-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Qatserinermik ilinniarfik	VSB-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Majoriaq (inersimasunut ilinniaqqiffik)	VSB-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Inuiaqatigiinni kattuffiit	
Sulinerimik inuussutissarsiuteqartut kattuffiat, SIK Nanortalimmi Sulinerimik inuussutissarsiuteqartut peqatigiiffiat, SIP	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsisinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput VSB-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq

Sulisitsisut, GE Sulisitsisut Nanortalimmi Qaqortumilu najukkami immikkoortortaat	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput VSB-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat, NUSUKA	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput VSB-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat, KNAPK	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput VSB-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
AVATAQ	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
WWF	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
Transparency Greenland	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
Inuit Issittormiut Siunnersuisoqatigiiffiat, ICC	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput VSB-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Najukkami inuiaqatigiit	
Nanortalik	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
Qaqortoq	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
Tasiusaq (Nunaqarfimmi aqutsisut)	VSB-ip suliarinerata nalaani najukkami nunaqarfimmi aqutsisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Aalisartut piniartullu	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput

	VSB-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Najukkami takornariaqarnermik ingerlatsisut	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput VSB-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Najukkami suliffeqarfiit/niuerfiit	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput VSB-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Soqutigisaqaqatigiit naleqquttut allat	
Tusagassiuutit	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut qaaqquneqassapput
Royal Arctic Line	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut qaaqquneqassapput
Air Greenland	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut qaaqquneqassapput

10. Najoqqutarisat

Angel Mining. 2009. Nalunaq Gold Mine - Social Impact Assessment.

Bjerregaard, P. og Aidt E.C. Levevilkår, livsstil og helbred. Befolkningsundersøgelse 2005-2009, Statens Institut for Folkesundhed. København. 2010

Dahl, P.P.E & Hansen, A.M. 2019. Does Indigenous Knowledge Occur in and Influence Impact Assessments Reports? Exploring Consultation Remarks in Three Cases of Mining Projects in Greenland. Arctic Review on Law and Politics. Vol 10, 2019.

Henriksen, K. Grønland 2013. Grønlands bydger – økonomi og udviklingsdynamik. INUSSUK Arktisk forskningsjournal 3, 2013.

NORDREGIO. 2010. Mobilitet i Grønland – sammenfattende analyse.

Glahder, C. M. 2001. Natural resources in the Nanortalik district. An interview study on fishing, hunting and tourism in the area around the Nalunaq gold project. National Environmental Research Institute, Technical Report No. 384: 81 pp.

Government of Greenland 2016. Guidelines for preparing a Social Impact Assessment (SIA) report for mineral exploitation in Greenland.

Government of Greenland. Beskæftigelsesstrategi 2015

Greenland Economic Council. 2019. Greenland's Economy 2019.

Kalaallit Nunaanni Aatsitassanut 2020-mit 2024-mut

Poppel, et al. SLICA. Survey of living conditions in the Arctic, 2015

Steenholdt, N.C. 2019. Livsformer og Livskvalitet i Grønland.

Vanclay, F. et.al. 2015. Social Impact Assessment: Guidance for assessing and managing the social impact of projects. International Association for Impact Assessment

11. Ilanngussaq 1

VSB NALUNAARUSIAP IMARISAATUT SIUNNERSUUTIGINEQARTUT

1. **Teknikimut tunngasuunngitsumik eqikkaaneq aamma inerniliinerit**
2. **Aallaqqaasiut**
 - 2.1 Nalunaq suliniut
 - 2.2 Suliniutip aaqqissuunneqarnera
 - 2.3 Aatsitassarsiornermi ingerlatseqatigiiffimmik allaaserinnineq
3. **Aqutsinikkut inatsisiliornermilu killissarititaasut suliniummut sunniutillit**
 - 3.1 Aallaqqaasiut
 - 3.2 Kalaallit Nunaannit inatsisiliorneq
 - 3.3 Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsit
 - 3.4 Nuna assigiinngitsut akornanni pisussaaffiit
4. **VSB-ip suliarinerata ingerlasarnera**
 - 4.1 Inuiaqatigiinnut Sunniutissanik Nalilersuinerup siunertarisaa
 - 4.2 Kalaallit Nunaanni aatsitassanik atuinermi VSB suliarineranut najoqqutassat
 - 4.3 Tunngaviusumik inuiaqatigiit aningaasaqarnerat
5. **Suliniutip allaaserineqarnera**
 - 5.1 Aallaqqaasiut
 - 5.2 Piiiaffimmik ilusilersuineq (tunisassiornerup annertussusaa piffissamullu pilersaarutaa)
 - 5.3 Piiiaffimmi ataqatigiinnermut aaqqissuussinerit (piiiaffimmi sullivik, suliaqarfittut sanaartuqaq, inissiat, umiarsualivik, nukissiorfik)
 - 5.4 Kalaallit Nunaanni suliaqarnerup annertussusia
 - 5.5 Sulisoqarneq
 - 5.6 Nunamik atuineq aamma suliniuteqarfimmut isersinnaaneq
6. **Tunngaviusumik pissutsinik eqikkaaneq**
7. **Sunniutinik nalilersuinermi periaaseq**
8. **Sanaartornermut, ingerlatsinermut matusinermullu killiffinni sunniutit aamma innarliinaveersaarneq**
 - 8.1 Suliffeqalernissamut periarfissat
 - 8.2 Ilinniartitsineq aamma piginnaangorsaaneq
 - 8.3 Niuernermik ineriartortitsineq
 - 8.4 Pisortat nukingersitsinerat aamma isertitat
 - 8.5 Peqqissuseq mianernassuserlu
 - 8.7 Nunamik atuineq aamma kulturikkut kingornussat (ileqquusumik atuinermik akornusiineq, kulturikkut kingornussanik akornusersuineq)

9. Sunniutissat Iluaqtissat pillugit Isu-maqatigiissut

10. Tamat peqataanerat

11. Najoqqutarisat

Ilangussaq 1 Periaaseq

Ilangussaq 2 Inatsisitigut aqutsinikkullu killissarititaasut

Ilangussaq 3 Tunngaviumik pissutsit